

Најзначајнија инвестиција последњих година

Почиње санација водоводног система у Чоки

Општини Чока су конкурсом Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство у Новом Саду додељена средства у износу од близу десет милиона динара. Општина је конкурисала пројектом за санацију водоводне мреже насеља Чока - прва етапа. Још 2011. године је Месна заједница Чока, преко пројектантске куће „Хидроинжењеринг“ Д.О.О. из Суботице, израдила главни пројекат санације водоводне мреже у насељу Чока. Пројекат предвиђа санацију кроз пет етапа. Општина Чока је конкурисала код Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство за израду прве етапе, чија је укупна вредност петнаест милиона динара, од којих ће општина издвојити пет милиона из свог буџета. Колики је значај овог пројекта и предстојећих радова говори чињеница да је изградња водоводне мреже у Чоки започета још давне 1966. године, а завршена 1972. године, највећим делом од азбест цементних цеви од чега је 90-их година само део замењен PVC цевима. С обзиром на застарелост тих цеви, као и читаве водоводне мреже, јасно је да је санација неизбежна. Месна заједница Чока је конкурисала у сарадњи са Општином, јер само локалне самоуправе имају право конкурисања. Уговор са Покрајинским секретаријатом за пољопривреду, водопривреду и шумарство је потписан 28.

новембра, којим је предвиђено да се радови реализују најкасније у року од годину дана. Вођена овим роком, општина Чока одмах приступа спровођењу поступка јавне набавке ради избора извођача радова. У што краћем могућем року ће се извршити одабир најповољнијег извођача, који ће радити на санацији водоводне мреже, а на пролеће се приступа и самој реализацији пројекта. Предвиђена дужина водоводне мреже за санацију је 1.334 метара. Ту спадају улице Сутјеска (део од улице Потиска до улице Иве Лоле Рибара) и део улице Иве Лоле Рибара (део улице Сутјеска до улице Петра Драпшина).

Водоводни систем у Чоки снабдева преко 1700 потрошача домаћинства. Санацијом водоводне мреже побољшаће се квалитет пијаће воде. Ово ће бити једна од најзначајнијих инвестиција у интересу становника Чоке у последњих неколико година.

Д.К.

Ново рухо старе Општине

Зграда Општине у Чоки добила нов кров

Непосредно пред закључење децембарског издања „Чоканске хронике“ вредни мајстори су завршавали последње радове на општинској згради која је изграђена почетком 60-их година, а служила као пољопривредна школа. Након деценије и по у зграду се уселила општинска администрација, катастар и Центар за социјални рад. Окренута и са термоизолацијом, зграда сада и спољњим изгледом прија оку сваког пролазника. Захваљујући благонаклоним временским приликама радови су брзо завршени. Резултатом је задовољан и градоначелник Балаж Ференц.

— Протекле деценије су учиниле своје. Раван, шљунковит, битуменски кров више није могао трпети временске прилике. На више места је прокишњавао због чега је била неопходна изградња нове конструкције. Спољњи зидови су били веома оштећени, а услед недостатка термоизолације грејна енергија се значајно губила. Практично смо грејали улицу. Захваљујући „hungarocell“ изолацији очекујемо велику уштеду на грејању током зиме. Узимајући све у обзир, сматрам да је ово била добра и економична инвестиција. Локална самоуправа је за сврхе реновирања издвојила 7 милиона динара из општинског буџета. Од ових средстава је постављен нов кров на главној згради, спољњи зидови су изоловани изолационим материјалом од осам центиметара, чиме ће се уштедети око двадесет одсто енергије. Гледајући на дужи период, ова инвестиција је свакако исплатива и мислим да је за реновирање било већ крајње време — изјавио је Балаж Ференц.

Ј.Г.

Az utóbbi évek legjelentősebb beruházása

Megkezdik a csókai vízvezetékrendszer szanálását

Csóka község Újvidéken, a Tartományi Mezőgazdasági, Vízgazdálkodási és Erdészeti Titkárságnál pályázott, és közel tízmillió dinár összegben nyert eszközöket (Csóka településen) a vízvezeték-hálózat szanálására.

Csóka helyi közösség, a szabadkai Hidroinženjering KFT tervezőiroda által még 2011-ben kidolgozta Csóka település vízvezeték-hálózata szanálásának fő tervét, amely öt szakaszban látja elő a szanálást. Csóka község a Tartományi Mezőgazdasági, Vízgazdálkodási és Erdészeti Titkárságnál pályázott az első szakasz kivitelezésére, melynek összértéke tizenötmillió dinár, mely összegből a községi költségvetésben ötmillió dinárt választanak ki. Mennyire jelentős ez a projektum és az előttünk álló munkálatok, bizonyítja az a tény, hogy Csókán a vízvezeték-hálózat kiépítését még 1966-ban kezdték meg, és 1972-ben fejeződött be, legnagyobb részt azbeszt-cement csövekből, melyeknek még csak egy részét cserélték ki PVC csövekre a 90-es években. Mivel a csövek és az egész vízvezeték-hálózat igen elöregedett, a szanálás természetesen elkerülhetetlen. Csóka Helyi Község a községgel közösen pályázott, mivel csak a helyi önkormányzatok pályázhattak.

A szerződés a Tartományi Mezőgazdasági, Vízgazdálkodási és Erdészeti Titkársággal november 28-án lett aláírva, melyben előlátták, hogy a munkálatokat legkésőbb egy

éven belül be kell fejezni. Ezt a határidőt figyelembe véve Csóka község azonnal megkezdte a közbeszerzési eljárás lefolytatását, a munkálatok kivitelezőjének kiválasztására. A lehető legrövidebb időn belül végrehajtják a vízvezeték-hálózat szanálását végző legmegfelelőbb kivitelező kiválasztását, tavasszal pedig megkezdődik a projektum megvalósítása is. A vízvezeték-hálózat szanálásra előlátott szakasza 1334 méter. Ide tartozik a Sutjeska utca egy része (a Tisza mente utcától az Ivo Lola Ribar utcaig) és az Ivo Lola Ribar utca egy része (a Sutjeska utcától a Petra Drapšin utcaig terjedő része).

A csókai vízvezetékrendszer a háztartások több mint 1700 fogyasztóját látja el. A vízvezeték-hálózat szanálásával javulni fog az ivóvíz minősége is. Az utóbbi néhány évben ez lesz az egyik legjelentősebb beruházás Csókán.

D. K.

Új kalap a régi hivatalon

Kétfizes tetőt emeltek a csókai községháza fölé

A Csókai Krónika december eleji lapzártakor a szorgalmas mesterek már az utolsó simításokat végezték a községháza épületén, amely az 1960-as évek elején épült, és mezőgazdasági középiskola működött benne. Mintegy másfél évtized után a községi adminisztráció költözött az épületbe, ahol a kataszteri hivatal és a szociális központ is helyet kapott. Az új, élénk színben pompázó, hőszigetelt épület látványa meglepéssel tölti el Csóka minden polgárát, aki csak elhalad a felújított községháza mellett.

A kedvező időjárásnak köszönhetően – a reggeli fagyok csak november utolsó hetében jelentkeztek – a munkálatokkal hamar végeztek, jöhet a tél. Az eredménnyel a polgármester **Balázs Ferenc** is elégedett.

— Az eltelt több évtized megtette a hatását, a sima, gyöngykavicsos, bitumenes tető már nem tudott ellenállni az időjárás viszontagságainak. Egyre több helyen beázott a községháza, ami már nagyon is indokoltta tette a teljesen új kétfizes tetőkonstrukció kialakítását, amivel tartósan biztosítani tudjuk a beázástól való védelmet. A külső falakról már kezdett hullani a vakolat, és hőszigetelés híján a fűtésre használt energia jelentős része elveszett. Gyakorlatilag az utcát fűtöttük. A hungarocell szigetelésnek köszönve jelentős fűtési költség megtakarítására számítnak a télen, tehát a községháza felújítása hosszú távon ebből a szempontból is hasznos és gazdaságos beruházás volt.

A felújítási munkálatokra önkormányzatunk a saját eszközeiből, a községi büdzséből mintegy 7 millió dinárt fordított. Ebből a pénzből a fő épület kétfizes új tetőt kapott, a külső falakat pedig nyolc centiméteres szigetelőanyaggal burkolták be, amitől mintegy húszszázalékos energia-megtakarítás várható. Hosszú távon tehát mindenképpen kifizetődik a beruházás. Végső ideje volt belefogni a renoválásba, a községháza állagmegőrzése nem halogathattuk tovább – mondta bizakodva Balázs Ferenc.

GJ

Egyházaskéren folytatódik az ifjúsági otthon felújítása

Балаж Ференц и Николић Чила у Омладинском дому у Врбци
Balázs Ferenc és Nikolić Csilla a felújítás alatt levő az ifjúsági otthonban Egyházaskéren

November végétől folytatódnak a felújítási munkálatok az egyházaskéri ifjúsági otthon épületén. Községünk legkisebb településének lakói már évek óta várakoznak a munkák befejezésére. Ez az épület fog otthont adni a falu közösségi életének, a kulturális rendezvényeknek és a hagyományápolásnak. Az ifjúsági otthon lesz a társadalmi élet központja, melyben helyet kap mindenki korosztálytól függetlenül.

A munkálatok kezdetekor az építkezésre kilátogattak, Csóka község elnöke, Balázs Ferenc, és a Csóka község Építkezési Igazgatóság közvállalat igazgatója Ilić Boris, aki a munkák lefolytatásával van megbízva. A helyszínen fogadta őket az Egyházaskér Helyi Község elnöke, Nikolić Csilla, és a kivitelező dolgozói. Ennek kapcsán Balázs Ferenc a Csókai

Krónika számára nyilatkozott:

„A felújítás első fázisa után, melyet a Tartományi Nagyberuházási Alap finanszírozott, egyre nehezkesebben és lassabban folytatódtak a munkálatok, az előlátott határidők nem lettek betartva, így a szerződés felbontásra került. Ennek ellenére, a 2013-as községi költségvetésből kiválasztott eszközökből be fogjuk fejezni a projektumot.” Majd bizakodását fejezte ki, hogy ha az időjárás is kedvezni fog, akkor a tél végéig befejezésre kerül a tervezett munkák nagy része. Teljes egészében (várhatóan) a tavasz beköszöntével készül el, és lesz átadva rendeltetésének.

Az egyházaskériek nagy várakozással követik az újuló ifjúsági otthont, amely majd reményeik szerint hosszú ideig fogja szolgálni a közösség igényeit.

Настављени радови на реконструкцији Омладинског дома у Врбци

Крајем новембра настављени су радови на реконструкцији зграде Омладинског дома у Врбци. Становници најмање месне заједнице на територији наше општине већ неколико година очекују завршетак радова на овом објекту, који представља простор у којем су се одвијала сва културна дешавања и окупљали људи свих генерација.

Поводом почетка радова, обишли смо градилиште са директором Дирекције за изградњу општине Чока, Борисом Илићем, која је носилац овог пројекта. Он је за „Чоканску хронику“ том приликом изјавио: „После завршене прве фазе пројекта, коју је финансирао Покрајински фонд за капитална улагања, дошло је до спора са извођачем радова, због непоштовања уговорених рокова, те је раскинут Уговор о извођењу радова“.

Директор Дирекције за изградњу у разговору са радницима у Омладинском дому у Врбци

Az Építkezési Igazgatóság közvállalat igazgatója az ifjúsági otthon felújítását végző kivitelezőkkel Egyházaskéren

Илић је такође рекао да је новац за завршетак радова обезбеђен из буџета општине Чока за 2013. годину, а да се због ступања на снагу новог Закона о јавним набавкама каснило са спровођењем процедуре јавних набавки, па је нови извођач радова тек ових дана уведен у посао.

„Надамо се да ће нам временски услови бити наклоњени и да ћемо већину планираних радова на унутрашњем уређењу објекта успети да завршимо у току зиме“, поручио је он и додао: „Остали неопходни радови ће морати да сачекају лепше време, тако да се надам да ће на пролеће у потпуности бити завршен објекат Омладинског дома“.

Врбичани са нестрпљењем очекују да виде да ли ће се остварити обећања директора Дирекције за изградњу општине Чока, када ће поново моћи да користе Омладински дом и хоће ли његов нови изглед бити вредан дугог чекања.

Д. Тењовић

Житељима Потисја поново била ближе Румунија

Гранични прелаз Врбца био отворен 10 дана

Привремени међудржавни гранични прелаз Врбца–Валкањ, између Србије и Румуније, поново је био отворен од 22. новембра, па све до 2. децембра, што је омогућило житељима Потисја и југозападног дела румунског Баната да га користе као најкраћу спону између две државе. Прелаз је био отворен у временском периоду од 7 до 15 сати.

Председник општине Чока Балаж Ференц каже да је овим испуњена жеља житеља пограничних места и дато обећање приликом његовог отварања за „Фестивал добошара“ у Чоки, септембра месеца, да до краја ове године гранични прелаз буде још једном отворен.

– За десет дана границу је прешло 1150 грађана и 427 возила, што је потврда оправданости граничног прелаза између Врбце и Валкања, који је функционисао до уласка Румуније у Европску унију, када је затворен. Велику захвалност што смо успели у овој намери дугујемо начелнику Севернобанатског округа Владимиру Илићу и командиру станице Граничне полиције Кикинда Милану Рељићу – изјавио је Балаж Ференц. Он додаје да ће се наставити са привременим отварањем овог граничног прелаза и наредне године, а циљ је да он буде стално отворен и да прерасте у међународни.

Н. Колунџија

Са отварања границе поводом „Фестивала добошара“
Határnyitás a Kisbírősfesztivál alkalmából

A Tisza mentén élők számára megint közelebb volt Románia

Az egyházaskéri határátkelő 10 napig volt nyitva

A Szerbia és Románia közötti Egyházaskér–Valkány nemzetközi ideiglenes határátkelőhelyet november 22-től december 2-ig újból megnyitották. Így a Tisza mentén és a romániai Bánát délnyugati részén lakóknak lehetővé vált, hogy a két állam között, számukra a legrövidebb utat használják. A határ átkelhető volt reggel 7 és délután 3 óra között.

Csóka község elnöke, Balázs Ferenc elmondta, hogy ezzel megvalósult a határ mentén elterülő települések kívánsága. Szeptemberben volt Csókán a Kisbírősfesztivál, és ennek az eseménynek az apropójából már megnyitották két napra a határt. Ekkor az illetékesek ígéretet tettek, hogy év végéig még egyszer meg fogják nyitni ezt a határátkelőt.

– A tíz nap alatt, amíg átkelhető volt a határ, 1150 polgár és 427 jármű kelt át a határon, ami igazolja az Egyházaskér és Valkány közötti határátkelő létjogosultságát, amely Romániának az Európai Unióhoz való csatlakozásáig működött. Ennek a kívánságnak a létrejöttéért köszönettel tartozunk az észak-bánáti körzet vezetőjének, Vladimir Ilicnek, valamint a nagyikikindai Határrendőrség állomás parancsnokának, Milan Reljicnek – jelentette ki Balázs Ferenc. Hozzátette még, hogy jövőre is dolgozni fognak az ideiglenes határnyitáson, de a végső cél az, hogy ez a határátkelő is tartósan megnyíljon, és nemzetközi határátkelővé váljon.

N. Kolundžija

Megkezdik a tizsaszenthmiki Ifjúsági Otthon felújítását

A Regionális Fejlesztési és Önkormányzati Minisztérium által jóváhagyott projekt alapján a hónap elején megkezdődnek a tizsaszenthmiki Ifjúsági Otthon felújítási munkálatai. A közbeszerzési pályázaton a kivitelezést a zentai Romel vállalat nyerte el. Melinda Šegan, a tizsaszenthmiki helyi közösség tanácsának al-elnöke, a községi tanács oktatással, sporttal és ifjúsággal megbízott tagja, a projekt koordinátora szerint a felújítás megközelítőleg egy hónap alatt fejeződik be.

A munkálatok során befestik a termeket, felújítják a vízvezeték-hálózatot, csempéznek, kicserélik az elhasznált ablakokat, rendbehozzák a mellékhelyiségeket, valamint bútorokat és egyéb szükséges felszerelést is vásárolnak.

A tizsaszenthmiki Ifjúsági Otthon (a Sloga női kézilabda klub és a Dr. Tihomir Ostojic ME termei) felújítása és felszerelése nevű projekt megvalósítására 950.000 dinár támogatást nyertek a minisztérium által kiírt pályázaton. A projekt összköltségének 5%-át a helyi közösség biztosítja.

A projekt célja a művelődési-, művészi- és sporttevékenységek feltételeinek javítása Tizsaszenthmikiön.

Kertész I.

Порез на имовину мањи од следеће године

Тринаеста Скупштина Општине Чока одржана је у среду, 27. новембра, а главна тема биле су одлуке у области пореза на имовину, с обзиром да је Народна скупштина Републике Србије усвојила Закон изменама и допунама Закона о порезима на имовину, чије одредбе, које регулишу питање опорезивања имовине, ступају на снагу од 1.1.2014. године.

Управо је то у свом обраћању одборницима Скупштине општине истакла шефица Одсека за финансије Општинске управе Чока, Јоо Ирен. Наиме, СО Чока била је у обавези да донесе одлуке, прописане Законом о порезима на имовину, до 30. новембра ове године. Начелница је том приликом напоменула да ће нове одредбе Закона о порезима на имовину, прописивати већу надлежност локалних самоуправа, у оквирима предвиђеним Законом.

Одборници Скупштине општине Чока разматрали су и усвојили Одлуку о висини стопе пореза на имовину, Одлуку о коефицијентима за утврђивање пореза на имовину за непокретности обвезника који воде пословне књиге у општини Чока, Одлуку о одређивању зона и најопремљенијих зона на територији општине Чока, Одлуку о утврђивању просечних цена квадратног метра одговарајућих непокретности за утврђивање пореза на имовину за 2014. годину, као и Одлуку о висини стопе амортизације за утврђивање пореза на имовину.

Доношењем поменутих одлука биће уведена и једна новина, која се огледа у постављању ових одлука на званични интернет портал наше општине како би биле доступне свим грађанима и што транспарентније. У складу са новим законом правна лица биће дужна да управо са портала користе информације о висини пореза и потом самостално израчунају и уплате своје обавезе.

Од 2014. године укида се обавеза плаћања накнаде за грађевинско земљиште, а уводи се плаћање пореза на права на земљишту.

Основицу за утврђивање и наплату пореза на имовину чини просечна цена квадратног метра одговарајућих непокретности, према подацима добијеним од Пореске управе, на основу оствареног промета непокретности у 2013. години. Како није било промета за све врсте некретнина, да би се утврдиле просечне цене квадратног метра одговарајућих непокретности за утврђивање пореза на имовину, наша општина је користила податке од суседних општина, у овом случају од Сенте. Цене у првој зони општине Сенте се не могу применити у нашој општини јер су превисоке, те су у обзир узете цене из друге зоне сенћанске општине.

„Важно је истаћи да ће порези на имовину за већину становника општине Чока од следеће године бити нижи због пада тржишних вредности некретнина и укидања накнаде за грађевинско земљиште“, закључила је на крају излагања начелница за финансије у Општинској управи, Јоо Ирен.

И. Кермес

Почињу радови на уређењу и опремању Дома омладине у Остојићеву

Радови на Дому омладине у Остојићеву предвиђени пројектом који је Општини Чока одобрило Министарство регионалног развоја и локалне самоуправе почињу почетком месеца. Извршилац радова биће предузеће „Ромел ДОО“ из Сенте како је одлучено јавном набавком. Према речима координаторке овог пројекта, потпредседнице МЗ Остојићево и чланице општинског већа задужене за образовање, спорт и омладину, Мелинде Шеган, предвиђени рок трајања радова биће око месец дана.

Под активности пројекта спадају кречење и фарбање просторија, куповина опреме и намештаја који недостају за редован рад корисника, мењање водоводне мреже, постављање плочица, мењање дотрајалих прозора и слично. Уредиће се и просторије, односно санитарни чворови који су дотрајали, а које су већ низ година користила деца и млади из Остојићева.

Да подсетимо, Општина Чока је на конкурс за суфинансирање пројекта који доприносе побољшању услова за бављење културним, уметничким, спортским и другим активностима у месним заједницама добила 950.000 динара за пројекат „Уређења и опремања Дома омладине у Остојићеву (просторије женског рукометног клуба 'Слога' и културно-уметничког друштва 'Др Тихомир Остојић')“. Месна заједница Остојићево на чијој територији се изводе ови радови дужна је да у складу са конкурсним условима обезбеди 5% од укупног буџета пројекта, док остало обезбеђује Министарство.

Циљ пројекта јесте да се уређењем и опремањем просторија Дома омладине у Остојићеву створе услови за адекватно бављење спортским и културним активностима.

И. Кермес

Јоворе кисебб lesz a vagyoadó

Csóka község képviselő-testületének 13. ülését november 27-én, szerdán tartották. Fő témája a vagyoadót rendező határozatok voltak, mivel a köztársasági képviselőház meghozta A vagyoadókról szóló törvény módosításairól és kiegészítéseiről szóló törvényt, melynek rendeletei a vagyon megadóztatásának kérdéseit rendezik, és a 2014-es évben lépnek hatályba.

Joó Irén, a közigazgatási hivatal pénzügyosztályának vezetője, bevezetőjében kihangsúlyozta, hogy a képviselő-testület ez év november 30-ig köteles meghozni A vagyoadókról szóló törvénnyel előírt határozatokat. A főnökszöveg elmondta még, hogy a törvény új rendeletei a helyi önkormányzatoknak nagyobb hatáskört írnak elő, a törvénnyel előírt keretek között.

Csóka község képviselő-testületének tanácsnokai megvitatták és elfogadták A vagyoadó adókulcsának összegéről szóló határozatot, Az ügyviteli könyveket vezető kötelezettségek ingatlanára, a vagyoadó meghatározására vonatkozó koeficiensokról szóló határozatot, Csóka község területén az övezetek és a legfelszereltebb övezetek meghatározásáról szóló határozatot a 2014-es évben, a vagyoadó meghatározására alkalmas ingatlanok négyzetmétere átlagárának megállapításáról szóló határozatot, valamint A vagyoadó meghatározására vonatkozóan az amortizációs kulcs összegéről szóló határozatot.

Az említett határozatok meghozatala kapcsán egy újdonságot is bevezettek, mely szerint ezeket a határozatokat közzéteszik községünk hivatalos portálján, hogy minden polgárnak elérhetőek és minél átláthatóbbak legyenek. Az új törvénnyel összhangban a jogi személyek kötelesek lesznek az adó összegére vonatkozó tájékoztatásokat felhasználni a portálról, majd önállóan kiszámítani és befizetni kötelezettségeiket.

2014-től hatályon kívül helyezik a telekhasználati térítésményfizetési kötelezettséget, és bevezetik a földre való jogok utáni adót.

A vagyoadó meghatározásához és megfizetéséhez alapként veszik a megfelelő ingatlanok négyzetméterének átlag árát az adóhivaltól kapott adatok szerint, melyet a 2013-ban megvalósult ingatlanforgalom alapján számítottak ki. Mivel az év folyamán nem volt mindenfajta ingatlanforgalom, hogy meghatározassák a megfelelő ingatlanok négyzetméterének átlagárát, községünk, a vagyoadó meghatározására, felhasználta a szomszédos községek adatait, ebben az esetben Zentát. Zenta község első

övezetében meghatározott árakat községünkben nem lehet alkalmazni, mivel túl magasak, ezért Zenta községben a második övezetre meghatározott árakat vettük figyelembe.

„Fontos kiemelni, hogy a jövő évtől Csóka község lakosai többségének a vagyoadók alacsonyabbak lesznek, az ingatlanok piaci értékének csökkenése és a telekhasználati térítmény megszüntetése miatt” – fejezte be előadását a pénzügyosztály vezetője, Joó Irén.

Kertész I.

*Начелница Ирен Јо објашњава буџет одборницима
Joó Irén a költségvetést ismerteti a tanácsnokokkal*

Зоне на територији општине Чока

Према Предлогу Одлуке о одређивању зона и најопремљенијих зона на територији општине Чока, потврђено је да Чока остаје прва зона, Падеј, Остојићево и Санад друга, док су остала места наше општине сврстана у категорију треће зоне.

Övezetek Csóka község területén

Csóka község területén az övezetek és a legfelszereltebb övezetek meghatározásáról szóló határozatban előírták, hogy az első övezet Csóka, a második Padé, Tizsaszentmiklós és Szanád, míg községünk többi települését a harmadik övezetbe sorolták.

övezetében meghatározott árakat községünkben nem lehet alkalmazni, mivel túl magasak, ezért Zenta községben a második övezetre meghatározott árakat vettük figyelembe.

„Fontos kiemelni, hogy a jövő évtől Csóka község lakosai többségének a vagyoadók alacsonyabbak lesznek, az ingatlanok piaci értékének csökkenése és a telekhasználati térítmény megszüntetése miatt” – fejezte be előadását a pénzügyosztály vezetője, Joó Irén.

Kertész I.

Комуникација са грађанима ради решавања проблема за 48 сати Једним телефонским позивом, смс поруком или приступом интернету пријављују се сви проблеми

Општина Чока је потписала уговор о суфинансирању пројекта „Систем 48 сати“ са Покрајинским секретаријатом за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу. У партнерству са Регионалним центром за друштвено-економски развој – Банат Д.О.О. планирано је, у некој ближој будућности, увођење овог система. „Систем 48 сати“ представља јединствен информациони систем у Европи, којим се у року од само 48 сати решавају проблеми грађана. Он је намењен ефикаснијем решавању проблема становништва, првенствено комуналних, али и осталих. Систем је предвиђен да повезује јавна предузећа, Локалну самоуправу и грађане, а највише је намењен ради побољшања ефикасије комуникације на ове три релације. Обједињујући рад свих јавних предузећа у општини, где спадају Јавно комунално предузеће Чока и Јавно предузеће Дирекције за изградњу

општине Чока, „Систем 48 сати“ омогућава решавање проблема и захтева грађана, располагање средствима на нов, модеран и функционалан начин заснован искључиво на техничким подацима и чињеницама. Овим поводом је 20. новембра у просторијама мале сале општине Чока одржана и обука којој су, поред представника јавних предузећа, присуствовали и службеници општинске управе.

За решавање проблема свих грађана сада је довољан један једини телефонски позив, смс порука или приступ интернету. Цео систем је осмишљен да би био грађанима на услузи и као такав стоји им на располагању 24 сата. Све пријаве стижу на адресу оператера задуженог за рад на овом пројекту. Оператер, након извршене филтрације пристиглих проблема, доставља даље на решавање надлежном јавном предузећу или надлежној служби општинске управе ради добијања одговора тј. решења проблема. Све детаљније информације, као и пријаву проблема, моћи ће се потражити на сајту општине: www.coka.rs

У току децембра месеца биће одржана презентација пројекта по месним заједницама ради приближавања функционалности овог пројекта грађанима, а „Систем 48 сати“ се пушта у рад после 15. јануара 2014. године.

Д.К.

48 óra alatt megoldják a polgárok problémáit Telefonon, sms üzenettel vagy interneten jelenthetők be a problémák

Csóka község önkormányzata is aláírta a 48 órás rendszer bevezetéséről szóló egyezményt a Tartományi Régióközi Együttműködési és Önkormányzati Titkársággal. A Banat Regionális Társadalmi-gazdasági Fejlesztési Központtal együttműködve a közeljövőben Csókán is kiépül ez a rendszer. Ez egy olyan informatikai rendszer Európában, amelynek segítségével 48 órán belül megoldják a polgárok problémáit. A rendszer összeköti a közzállalatokat, a helyi önkormányzatokat és a polgárokat, elősegíti azok hatékonyabb kommunikációját. Községünkben a Kommunális Közzállalat és Építkezési Igazgatóság közzállalat kapcsolódik be ebbe a modern rendszerbe.

A csókai önkormányzat épületének kistermében november 20-án képzést tartottak a rendszer működtetéséről a közzállalatok képviselői és községi közigazgatás dolgozói számára. A polgárok tehát a jövőben telefonon, sms üzenettel vagy interneten jelenthetik be a problémáikat vagy kéréseiket. A rendszer 24 órán át működik. Az üzenetek egy operátorhoz érkeznek be, aki szétválogatja, majd továbbítja őket az illetékeshez. Részletes információk elérhetőek lesznek a www.coka.rs honlapon.

December hónap folyamán minden helyi közösségben bemutatják a rendszert, amely a tervek szerint 2014. január 15-e után megkezdheti működését.

Д.К.

Европска младеж по знање долази у Чоку „Чокански добошари“ из Чоке организатори семинара за вршњаке из Европе

Прошлог месеца Културно – историјско друштво „Чокански добошари“ организовало је осмодневни семинар „Синергија–делуј локално“ у оквиру Европског пројекта „Млади у акцији“. О локалном омладинском активизму разговарало је по троје представника младих из Велике Британије, Италије, Португалије, Турске, Румуније, Македоније, Албаније, Босне и Хрцеговине, као и млади из Србије и са Косова.

– Користе се неформалне методе учења, радионице, брејнсторминг, дискусије, појединачни и групни рад, практичне активности, размене знања и искуства, а слободно време искористили смо за посете локалним омладинским организацијама и знаменитостима у Потисју, а један дан домаћин нам је био Покрајински секретаријат за спорт и омладину и том приликом смо разговарали са представницима Секретаријата, Скупштине и Владе Војводине у Новом Саду. Овакви семинари идеална су прилика за локалне омладинске активисте да поделе и стекну нова искуства и да се повежу са вршњацима из других земаља и ојачају своје локалне организације, а према изјавама учесника, корисни су и за проширивање знања о суживоту у мултиетничким срединама, каква је Чока, – изјавио је менаџер пројекта „Чоканских добошара“ Игор Илић.

Ђулија Цифалди (28) дошла је из Болоње у Италији. Каже да је завршила два мастера на тему европски пројекти, комуникација и политичке науке. – Боравећи у Македонији, буквално сам се заљубила у Балкан, а то сам доживела и у Чоки, јер је овде великодушност људи израженија него у западној Европи. Приоритети су овде другачији, иако Срби и Италијани имају пуно сличности у менталитету, овакву мултикултуралност на малом подручју и толеранцију нигде нисам видела, – каже Ђулија.

Луси Сновбал (21) је из Манчестера из Велике Британије. Завршила је студије на универзитету у Ливерпулу, а у Србију је дошла, како каже, да прошири видике и знање о интеркултуралним дешавањима и међународној сарадњи. – Први пут сам у Србији и моја запажања су да је ваша земља лепа и да су у њој људи веома гостољубиви, посебно у Чоки. За мене је изненађујуће да је Чока тако мало насеље у односу на она у мојој земљи, али све је јако лепо и интересантно. Чока је веома мирна и гостопримљива, а за разлику од других учесника семинара, нисам љубитељ гурманлука којих је на сваком кораку у Србији.

Учесници семинара на Петроварадину

А танаскозас рэсэтвевџи Пэтерварадон

Гонзало Кордеиро (33) из Португала учесник је више семинара у оквиру европских пројеката које посећује од 2004. године, међутим у Србији је први пут. – Најјачи утисак на мене је оставио начин на који овде људи приступају реалности. Иако живе у тешкој економској ситуацији, људи су овде веома живи и оптимисти у односу на моја друга искуства на семинарима у иностранству. Йуди у Србији веома су мотивисани да се суоче са потешкоћама – каже он.

Умит Каан Ценгиз (24) из Анкаре (Турска) дипломирао је финансије. Мало зна о Србији и балканским земљама и због тога му је боравак у Чоки јединствено искуство. – Стекао сам много нових пријатеља и сусрео се са новом и другачијом културом од Турске и све је било веома узбудљиво. У Чоки сам упознао и девојку и верујем да ћу поново доћи када се организује фестивал добошара, јер рекли су да је тада пуно више људи у Чоки него сада, – поручује Умит.

Н. Колунџија

Еурџпа fiataljai tanulni jџttek Csџkára А Csџkai Kishџrџk Egyesџlet tanacsџkozast szervezett Еурџпа fiataljainak

titkarsag, a vajdasagi kormany es képviselő-haz tagjaival is. Ez a tanacsџkozás kiváló alkalom volt a helyi ifjúsági aktivistáknak es vezetőknek arra, hogy megosszák egymással tapasztalataikat, új ismereteket szerezzenek, megerősítsék saját helyi szervezeteiket, es kapcsolatokat teremtsenek más országok fiataljaival. Ez mellett a külföldi fiatalok megtapasztalhatták, hogy hogyan élnek az emberek az ilyen többnemzetiségű közösségben, amilyen Csџka is – jelentette ki Igor Ilić, a projekt menedzsere.

Julia Cifaldi (28) Bolognából (Olaszország) jџtt. „Macedóniában ismertem es szerettem meg a Balkánt. Csџkán is olyan fokú nagylelkűséggel es toleranciával találkoz-tam, ami nem jellemző Nyugat-Európára” – mondta.

Lucy Snowball (21) manchesteri lány (Nagy-Britannia). „Először vagyok Szerbiában. Tetszik az ország, az emberek nagyon vendégszeretőek, különösen itt Csџkán. A nagyvárosi nyüzgés után nekem furcsa egy ilyen csendes kisváros.”

Gonzalo Cordeiro (33) portugál. 2004 óta több európai tanácskozáson vett részt, de Szerbiában most volt először. „Az volt rám legnagyobb hatással, ahogy az emberek a körülményeikhez igazodnak. A nehéz gazdasági helyzet ellenére optimisták, hajlandóak szembenézni a nehézségekkel.”

Umit Kaan Cengiz (24) ankarai fiatal (Törökország). Eddig keveset tudott Szerbiáról es a többi balkáni országról. „Új kultúrával ismerkedtem meg, sok barátot szereztem. Megismertedtem egy lánnyal, szeretnék eljönni majd a kishџrџk-fesztiválra” – mondta Umit.

N. Kolundžija

Млади из Европе о мултикултуралности

Тридесеторо младих из десет европских земаља о мултикултуралности и интеркултуралности разговарали су и са представницима локалне самоуправе у Чоки. Суживот у мултиетничкој средини, каква је Чока интересовао је младе, а одговарали су им председник општине Чока Ференц Балаж, заменик председника Зоран Јованов, председница СО Мирјана Марјанов и чланови општинског већа. Учесници семинара под називом „Синергија – делуј локално“ били су смештени у интернату Мађарског културно уметничког друштва „Мора Ференц“ у Чоки, а поред предавања, обишли су локалне омладинске организације и знаменитости у Потисју.

Еурџпай fiatalokkal а multikulturalizmusról

Tíz európai ország 30 képviselője а községi önkormányzat képviselőivel а multikulturalizmusról es az interkulturalizmusról beszélgettek.

Млади из Европе на пријему у Општини Чока
Еурџпай fiatalok az önkormányzati fogadáson

А fiatalokat а többnemzetiségű környezetben történő együttélés érdekelt leginkább. Kérdéseikre Balázs Ferenc községi elnök, Zoran Jovanov elnökhelyettes, Mirjana Marjanov, а KKT elnöke es а községi tanács több tagja válaszolt.

А Sinerģia – cselekedj lokálisan! témájú tanácskozás résztvevőit а Móra Ferenc MME épületében szállásolták el. Az előadások mellett а tanácskozás résztvevői felkeresték а környékbeli ifjúsági szervezeteket, valamint megtekintették községünk es а környék látványosságait.

Еgyütt а nőket erő erőszak ellen

Mirjana Marjanov, а csџkai községi képviselő-testület elnöke а 16 akciónap а nőket erő erőszak ellen elnevezésű kampány keretében kerekasztal-megbeszélést szervezett pénteken, november 29-én.

Az akció célja, hogy felhívják а figyelmet а nőket erő erőszak gyakoriságára nálunk es а világ más részein.

– Szerettem volna felhívni а közvélemény figyelmét а nemi alapon történő erőszakos cselekedetek problémájára. Ismertettem azt is, hogy községünkben vannak olyan intézmények, melyekhez а áldozatok segítségért fordulhatnak, es amelyeknek kötelessége megakadályozni а nők elleni erőszakot – mondta az elnökasszony.

А kerekasztal-beszélgetésen részt vettek а KKT nőtagjai, а község területén működő нџгyletek vezetői, az Egészségház igazgatónője, dr.Lévai Ibolya, а községi Szociális Központ igazgatónője, Aleksandra Raičević, es а csџkai Rendőrállomás képviselője. А megjelentek nyíltan beszélgettek а nőket erő erőszak formáiról es ennek megakadályozásáról.

А 16 akciónap а nőket erő erőszak ellen elnevezésű kampány világméretű, több mint 100 országban megrendezik. November 25-én, а nőket erő erőszak elleni harc nemzetközi napján kezdődik, es december 10-én, az emberi jogok nemzetközi napján fejeződik be. А nőket erő erőszak elleni küzdelem napját először 1981-ben а kolumbiai Bogotában szervezték а latin-amerikai es karibi feministák, az ENSZ 1999-ben nyilvánította hivatalossá ezt а dátumot. November 25-e а Mirabal-nővérek emléknapja, akiket 1960-ban politikai aktivitásuk miatt kivégeztetett Rafael Trujillo, а Dominikai Köztársaság diktátora.

А nőket erő erőszak elleni küzdelem napjáról Szerbiában is megemlékeznek. Tanácskozásokat, kerekasztal-beszélgetéseket tartanak, utcai művészi performanszokat rendeznek, így hívják fel а figyelmet arra, hogy а nők elleni erőszak igen gyakori, de nem szabad elhallgatni ezeket, minden esetben az illetékes szervekhez kell fordulni.

Kertész I.

Заједно против насиља над женама

Председница СО Мирјана Марјанов са учесницима округлог стола
Mirjana Marjanov а kerekasztal-beszélgetés résztvevőivel

Председница Скупштине Општине (СО) Чока Мирјана Марјанов је у оквиру кампање „16 дана активизма против насиља над женама“ организовала округли сто у петак, 29. новембра. Овакав вид активности се спроводи са циљем јачања свести о различитим врстама насиља над женама које се свакодневно дешавају, како код нас, тако и широм света. „Овом приликом желела сам још једном да скренем пажњу јавности на проблем родно заснованог насиља“, изјавила је председница СО и додала: „Морамо указати на то да у нашој општини постоје институције којима се жртва може обратити за помоћ, да оне имају одговорност да заштите и спрече насиље над женама“.

Учеснице округлог стола биле су одборнице СО Чока, председнице удружења жена са територије општине Чока, директорица Дома здравља Ибоја Леваи, директорица Центра за социјални рад Александра Рачевић и представник Полицијске станице Чока. На округлом столу учеснице су са председницом СО и представницима надлежних институција отворено разговарале на тему насиља над женама и начинима на које се оно може спречити, коме се у нашој општини треба обратити у таквим ситуацијама и који су даљи кораци у решавању проблема.

„16 дана борбе против насиља“ је глобална кампања која се обележава у више од 100 земаља света. Кампања симболично почиње 25. новембра када се обележава Међународни дан борбе против насиља над женама, а завршава се Међународним даном људских права, 10. децембра.

Међународни дан борбе против насиља над женама проглашен је на првом састанку феминисткиња Латинске Америке и Кариба одржаном у Боготи 1981. године, а Уједињене Нације су 1999. године и службено потврдиле овај датум за обележавање борбе против насиља над женама. Овај датум одабран је као дан сећања на сестре Мирабел које је због политичког активизма и пружања отпора брутално убио диктатор Рафаел Трујило у Доминиканској Републици 1960. године.

Међународни дан борбе против насиља над женама се и у Србији обележава у великом броју општина и разних организација већ неколико година. Организују се трибине, округли столови, изводе уметничко-активистички перформанси на јавним просторима, све са циљем да би се указало да је насиље над женама и даље веома распрострањено и да пред њим не треба ћутати, већ се треба обратити надлежним институцијама.

И. Кертес

Kommunális hulladék a falu szélén

Veszteséges a szemétkihordás Csókán

A Csóka Kommunális Közvéllalat december elsejétől 3,5 százalékkal olcsóbban továbbítja földgázt a felhasználókhhoz, amelyekből évről évre kevesebb van. Egyre többen próbálják megoldani a házuk vagy lakásuk fűtését más energiahordozóval. Legtöbben a fával való tüzelésre tértek át. Csókán nyilvántartott valamivel több mint másfélszer háztartás közül 759-ben használják fűtésre, főzésre és egyéb célokra a vezetékes földgázt. Az eltelt egy év során olcsóbb fűtési megoldást keresve több mint 40 háztartás kapcsolódott le a gázhálózatról. A földgáz ára Csókán 46,18 dinárról 44,73 dinárra módosult, az ipari felhasználók valamivel kevesebbet fizetnek, számukra a jelenlegi 44,39 dinárról 42,93 dinárra csökkent a földgáz köbméterenkénti ára. Az árcsökkenés ellenére még mindig sokak számára megfizethetetlenül drága a földgáz, vagy csak úgy tudják kifizetni a gázszámlát, ha alacsonyabb hőfokra állítják a gázkazánokat.

Ónodi Ibolyka, a község igazgatója elmondta, az elhasznált gáz árának megfizetése, az adósok lekapsolása és az adósságok bíróság útján történő behajtásának köszönve elérte a 80 százalékot. Amivel azonban csak részben lehetnek megelégedve, hiszen az elfogyasztott gázért valakinek előbb utóbb fizetni kell.

Az önkormányzat támogatásával tavaly decemberben új szemetes kocsival bővült a vállalat gépparkja. A tapasztalatok azt mutatják, hogy az új járműnek köszönhetően a kommunális hulladék begyűjtése sokkal hatékonyabb. Az elmúlt időszakban közel ezer kerek műanyag szemetes kukát osztottak szét a polgárok között, de csak azok kaphattak új kukát, akik törlesztették a szemétszállítás díját. Csókán háztartásonként mindössze 212 dinárba kerül a szemét elszállítása a házak elől és ez az összeg korántsem fedi a szemét begyűjtésének és szállításának költségeit. Sajnos a lakosság, illetve a háztartások mintegy tíz százaléka még továbbra is tartozik a kommunális vállalatnak.

A szeméttárolás évtizedes gondja Csókának, a település keleti, Feketető felé vezető kijárata közelében található szeméttároló felügyelet nélkül áll, a drótkerítést megrongálták, a szél szabadon hordja szét a rengeteg nejlonzacskót és egyéb hulladékot. Ennek megakadályozása érdekében a szeméttároló szélvédő bokorsort telepítettek. A guberalók rendre felgyűjtik a szemetet, a tűz gyakran tovaterjed a közeli rétbbe, a nádasra és a legelőre. A Csókán keletkező szemét tárolására tartós megoldást majd csak a szabadkai regionális hulladék-feldolgozó megépítése fog jelenteni, amire még legalább 3-4 évet kell várni.

GJ

Комунално смеће на крају села

Изношење смећа у Чоки погубно

Од првог децембра Јавно комунално предузеће у Чоки земни гас испоручује потрошачима за 3,5% јефтиније. Све је мањи број потрошача земног гаса, пошто грејање својих станова решавају на други начин. Најпопуларнији енергент је огревно дрво. Од 1500 домаћинстава, свега 759 користи земни гас за грејање, кување и остале потребе. Око 40 домаћинстава се одјавило са гасне мреже. Иако је цена гаса пала са 46,18 на 44,73 динара за домаћинства, за привреду са 44,39 на 42,93 динара по кубном метру, ипак је то још увек висока цена. Директорка Јавног комуналног предузећа Оноди Ибоја нам је рекла да је наплативост утрошеног гаса достигла 80 процената захваљујући искључењима и судској наплати дуговања.

Возни парк предузећа се проширио за још једно возило за изношење смећа. Искуства показују да је доношење смећа постало много ефективније. Током последњег периода грађанима је подељено око хиљаду пластичних канти за смеће. Интересантно је да су нове канте могли преузети само они грађани који су измирили накнаду за изношење смећа. Цена за доношење смећа по домаћинству је 212 динара, што ни близу не покрива трошкове ове услуге. Нажалост, око десет процената грађана још увек дугује комуналном предузећу.

Одлагање смећа је проблем са којим се Чока већ деценију бори. Источно од насеља, у правцу Црне Баре, налази се депонија без надзора, оштећене оgrade, а пејзаж „улепшавају“ пластичне кесе које ветар свуда носи. Да би се то спречило, посађен је ред жбуња. Трајно решење овог питања ће се постићи тек изградњом суботичког Регионалног погона за рециклажу, што се очекује тек за 3-4 године.

Ј.Г.

Од подрумских просторија до савремене архиве

Месна заједница Падеј добила је средства од Покрајинског секретаријата за културу и информисање за уређење подрумских просторија намењених за изградњу архиве у износу од 700.000 динара. Санирање тих просторија захтева лепше време, па су радови планирани у марту наредне 2014. године.

Зграда Месне заједнице Падеј је под заштитом државе и током претходних година је реновирана, али није било средстава за санирање подрумских просторија. Председница Месне заједнице Падеј Стана Ђембер рекла је да ће од добијених средстава направити савремену архиву. - Добијањем једне такве архиве унапређујемо рад Месне заједнице, као и рад Месне канцеларије - рекла је председница. У архиви ће бити одложена трајна архивска грађа матичарске службе, као и трајна архивска грађа Месне заједнице. Према Закону о архиви и архивској грађи месне заједнице су у обавези да имају адекватну архиву.

Д. Грбин

Pincehelyiségekből korszerű levéltár

A padéi helyi közösség, a Tartományi Művelődési és Tájékoztatói Titkárságtól 700.000 dinár összegben kapott támogatást, a levéltár elhelyezésére szánt pincehelyiségek rendezésére. E helyiségek szanálásához jobb időjárási viszonyokra van szükség, ezért az ezzel kapcsolatos munkálatokat az elkövetkező 2014-es év márciusára tervezik.

A padéi helyi közösség épülete állami védelem alatt áll, és az elmúlt évek során felújításra került, azonban nem volt elegendő eszköz a pincehelyiségek rendezésére is. A padéi helyi közösség elnök asszonya, Gyömbér Stana elmondta, hogy a kapott eszközökből korszerű levéltárat fognak kialakítani ezekben a helyiségekben.

– Miután ilyen levéltárhoz jutunk, fejleszthetjük a helyi közösség, de a helyi iroda munkáját is – mondta az elnök asszony.

A levéltárban fogják elhelyezni az anyakönyvi szolgáltatást tartós megőrzést követelő levéltári anyagát, valamint a helyi közösség tartós őrzésre szánt anyagát.

A levéltárról és a levéltári anyagról szóló törvény értelmében kötelező, hogy a helyi közösségek rendelkezzenek megfelelő levéltárral.

D. Grbin

Télen is legeltetnek — a kistermelők falun is nehezen boldogulnak

Az adai származású **Kis Kővágó László** valamikor magánvállalkozónál dolgozott, de úgy gondolta, hogy áttelepül Padéra, és majd a faluban, annak határában a jó minőségű legelőkön elboldogul jószágtenyésztésből. Kezdetben úgy tűnt, hogy munkával, jószágtenyésztésből meg tudnak élni, de a mai nehéz gazdálkodási körülmények között a kistermelők a pusztá túlélésért küzdenek.

– Télen is kihajtják a birkákat legelni?

– Ameddig csak találnak az állatok ennivalót, kihajtunk, az ellehetetlenített gazdálkodási feltételek mellett kénytelenek vagyunk ilyenkor is kihajtani. A birkák találnak még száraz fűvet, elhullott szemeket és szárleveleket a betakarított kukoricaföldeken, meg az elgyomosodott egykori tanyák helyén. Nincs ára a jószágoknak, a romló gazdasági viszonyok mellett a földműveseken és az állattenyésztőkön takarékoskodik az állam, a szociális béke és nyugalom megvásárolható az olcsóbb élelemmel. Igyekszünk minél olcsóbban felnevelni a jószágot, de minden másnak, amit mi vásárolunk egyre csak megy fel az ára, amit viszont mi adunk el, annak csak lefelé megy az ára. Sajnos nincs ára a jószágoknak, a bárányokat ugyan megveszik kétszáz dinárért, de ha figyelembe vesszük a költségeket, hogy mennyibe került például tavaly a takarmány, akkor ennek a dupláját kéne kapni értük, ahhoz, hogy valami kis haszon nekünk termelőknek is maradjon.

– Mennyi földön gazdálkodik?

– Hat hold földet művelek és 70-80 birkát tartok. Ebből nagyon szerényen tudunk csak megélni a családommal, feleségem és két középiskolás gyerekem van. A feleségem nincs munkaviszonyban, a háztartást vezeti és a ház körüli egyéb teendőket végzi. Padén semmilyen munkalehetőség sincs. A birkákat fejjük, tejtermékeket készítünk belőle, amit háztól eladunk olcsón, ami csak szerény kiegészítő bevétel.

Kis Kővágó László kihajtja birkáit, amíg csak be nem áll a kemény tél

Más jószágom nincs, disznót nem tartok, hanem amikor sikerül eladni valamennyi bárányt, annak az árából veszek vágni valót a családnak. Az embereknek nincs pénze, falun is megnehezült az élet, csak arra költenek, ami a legszükségesebb, másra nem is marad pénzük.

A télire való takarmányt bekészítettem, amit tudtam a jószágoknak, de ha csak lehet, amíg a hó le nem esik és el nem kezdenek elleni a birkák, kihajtom őket. Itt-ott még

van talponálló kukoricaszár, kevés fű. A tavaszi vetéshez szükséges üzemanyagot csak részben tudtam megvenni, mert sajnos szűkösek a bevételi források. A kistermelőket nem segíti az állam, a nagyoknak adják a támogatást. A betegbiztosításra mi is annyit fizetünk, amennyit a száz hektáros gazdák. Ha nem fizetünk, nem hitelesítik a betegkönyveinket – mondta többek között a juhokat terelgető Kis Kővágó László.

GJ

Фестивал пролећног белог лука

у селу његових највећих произвођача

Географско порекло врбичког белог лука важно за опстанак села

На Међународном фестивалу пролећног белог лука, који је одржан у Врбици у организацији Удружења пољопривредних произвођача „Врбички пролећни бели лук“ из Врбице, све је било у знаку настојања највећих произвођача пролећног белог лука у земљи да њихов производ буде заштићен географским пореклом, у чему им помажу стручњаци Пољопривредне стручне службе из Сенте и Института за ратарство и повртарство из Новог Сада. Да од тога у великој мери зависи опстанак целог села потврђује председница удружења Секе Ливија.

Секе Ливија и Чила Николић
Szöke Livia és Nikolić Csilla

– Оформили смо удружење са циљем да наш производ добије ознаку са географским пореклом, чиме бисмо му заштитили и цену која је сада свега од 0,70 до један евро за килограм, колико плаћају купци са југа Србије. У селу, које данас броји нешто више од 200 становника, сви који могу да раде, баве се производњом белог лука, а сваке године ова култура заузима од 30 до 50 катастарских јутара тешких ритских црница – каже Ливија Секе.

Чила Николић, председница Савета МЗ Врбица са братом Висхањо Даниелом су међу највећим произвођачима белог лука у селу. Лук су некада гајили на 6, а ове године су производњу засновали на 3 јутра.

Најлепши венац Варга Ерике

У оквиру фестивала кулinari су се надметали у кувању пасуља у котлићима, где је за најкуснији проглашен онај који су спремили домаћице из удружења жена из Падеја, док су друго и треће место поделиле екипе из Црне Баре и домаћина. У плетењу венаца од белог лука победница је Варга Ерика из Врбице, а посетиоци су имали прилику да дегустирају храну са белим луком, коју су припремиле врбичке домаћице.

– Са оваквом ценом смо на граници рентабилитета, али нешто се мора радити. Временске прилике ове године нису биле наклоњене овој култури, па су приноси мањи него прошле године. Цена је око један евро, а пре четири године продавали смо га по 2,80 евра на велико, док је малопродајна цена достигала и 5 евра. Код производње белог лука се много користи људски рад, а за једно јутро треба 20 надничара који су радили по цени од 160 динара на сат. Када би лук био заштићен, вероватно би производња била сигурнија и рентабилнија – објашњава Чила Николић.

Роберт Немеш из Института за ратарство и повртарство из Новог Сада каже да врбички бели лук има генетски потенцијал, да су пресудни микроклима и земљишни услови.

– Врбица има земљу која није погодна за већину ратарских култура, а јесте за лук, који је изузетно квалитетан, са већим процентом суве материје и етеричних уља од других. Процедура је прописана законом, а и нама из Института је у интересу да се сачува овај генотип – изјавио је Роберт Немеш.

Душко Кенђур из Пољопривредне стручне службе из Сенте каже да се производња белог лука смањује као и број произвођача, јер не може да парира увозном, који је мање квалитетан, али

Варга Ерика победница у плетењу венаца белог лука
Fokhagymafűzér fonásában Varga Erika győzött

јефтинији. Врбичани мало користе хемијске препарате и ђубрива, па је лук са тог аспекта у категорији органских производа – каже Душко Кенђур.

– Производња белог лука изискује људски рад од садње до финализације производње, а овде је то породична производња где се породице организују и једни код других иду у мобу. Овакав начин рада је још задржан у селу, јер да би се посадило и обрадило једно јутро неопходно је много руку – каже Шари Антал (76), који лук гаји преко пола века.

Н. Колунџија

Fokhagymafesztivál a legnagyobb termelők falujában

Az egyházaskéri fokhagyma földrajzi eredetmegjelölése segítené a falu megmaradását

Az Egyházaskéri Tavasz Fokhagyma Mezőgazdasági Termelők Egyesülete szervezésében megrendezett nemzetközi tavaszifokhagyma-fesztivál legfőbb témája az volt, hogy az egyházaskéri fokhagymát földrajzi eredetmegjelöléssel kellene árusítani. Ennek megvalósításában a termelőket támogatja a zentai Mezőgazdasági Szakszolgálat és az újvidéki Növénytermesztési és Konyhakertészeti Intézet is. Ha ez sikerülne, az a falu megmaradásának szempontjából is jelentős lépés lenne.

Најкуснији пасуљ скувале жене из Падеја
A legízletesebb babgulyást a padéi asszonyok főzték

– Egyesületünk célja, hogy az általunk termesztett fokhagyma megkapja a földrajzi eredetmegjelölést, ami kihatna a felvásárlási árra is. Jelenleg 0,7–1 eurót fizetnek kilogrammjáért a dél-szerbiai viszonteladók. Falunknak valamivel több mint 200 lakosa van, közülük sokan foglalkoznak fokhagymatermesztéssel, évente 30–50 hold nehéz megmunkálású réti földön termesztik ezt a növényt – mondta Szöke Livia, az egyesület elnöke.

Nikolić Csilla, a helyi közösség tanácsának elnöke és testvére, Vízhányó Dániel a falu legnagyobb fokhagymatermesztői közé tartoznak.

– Ezzel az árral a kifizetődőség határán vagyunk. Idén az időjárás nem kedvezett ennek a növénynek, így a szokásosnál kisebb a hozam. Az ára 1 euró kilogrammonként, négy évvel ezelőtt nagybani eladáskor 2,80-at fizettek érte, kiskereskedelmi ára elérte

Varga Erikáé a legszebb fűzér

A fesztiválon megrendezték a bográcsos babgulyásfőző versenyt is. A legízletesebb babot a padéi Nőegylet szakácsnői főzték, a második helyet a feketetőiák szerezték meg, a harmadikat pedig a házigaárdák. A fokhagymafűzér fonásában az egyházaskéri Varga Erika győzött. A vendégeknek alkalomuk volt megkóstolni az egyházaskéri háziasszonyok fokhagymás ételeit.

az 5 eurót. A fokhagymatermesztés sok kézi munkát igényel, holdanként legalább 20 nap-számot kell foglalkoztatni. Ha a fokhagyma védjegyet kapna, akkor a termelés kifizetődőbb lenne – magyarázta Nikolić Csilla.

Nemes Róbert, az újvidéki Növénytermesztési és Konyhakertészeti Intézet munkatársa szerint az egyházaskéri fokhagyma jó genetikai potenciállal rendelkezik, minőségét a mikroklímának és a termőföld tulajdonságainak köszönheti.

– Az egyházaskéri termőföldek sok növény számára nem megfelelőek, viszont az itt termesztett fokhagyma kivételesen jó minőségű, nagyobb a szárazanyag és az éterolaj tartalma. A földrajzi eredetmegjelölés megszerzésének eljárása törvénnyel van szabályozva, intézetünk támogatja ezt a törekvést – mondta Nemes Róbert.

Duško Kendur, a zentai Mezőgazdasági Szakszolgálat munkatársa szerint a hazai fokhagymát kiszorítja a behozatali, amely kevésbé minőséges, viszont olcsó. „Az egyházaskériek a termelésben

kevés vegyszert használnak, így az itteni fokhagyma bioterméknek minősülhetne” – mondta a szakember.

Шари Антал – лук гаји више од пола века
Sári Antal több mint fél évszázada termeszt fokhagymát

– A fokhagyma termesztése nagyon munkaigényes. Ezt a faluban úgy oldják meg, hogy a családok összefognak, segítenek egymásnak – mondta Sári Antal (76), aki már több mint fél évszázada foglalkozik fokhagymatermesztéssel.

N. Kolundžija

Санирање депоније у Падеју

У Месној заједници Падеј започети су радови на санирању постојеће депоније. Уређење је планирано у две фазе, са тим да је прва фаза већ завршена. Тренутно је очишћен улаз депоније, постављени су стубови и ланац како би се спречило разбацавање смећа ван места предвиђеног за то. Друга фаза санације урадиће се уз помоћ Локалне самоуправе која је за ту сврху издвојила 90.000 динара. Председница МЗ Падеј Стана Ђембер рекла је да крајњи циљ јесте загађивање депоније и њено померање ван села, а да тренутно траже начин како да са што мање средстава реше проблем. – Припремамо спровођење анкете међу грађанима Падеја којом би се грађани изјаснили да ли су спремни да издвоје новац како би помогли у санирању постојеће депоније, али и у уређењу села – рекла је председница. Додала је још да се нада разумевању грађана, јер део од самодоприноса није довољан за све трошкове. Савет Месне заједнице формирао је комисију од три члана који раде на превазилажењу проблема депоније, чишћења и уређења села. Сваког 15. и 16. дана у месецу Месна заједница Падеј организује бесплатно изношење смећа.

Д. Грбин

Очишћен прилаз депонији

Megtisztították a személtlerakóhoz vezető utat

A padéi személtlerakó szanálása

A padéi helyi közösségben megkezdődtek a meglévő személtlerakó szanálása körüli munkálatok. A rendezést két szakaszban tervezték, azzal, hogy az első szakasz már befejeződött.

Pillanatnyilag megtisztították a személtlerakó bejáratát, elhelyezték az oszlopokat és a láncokat, hogy megakadályozzák a személtlerakóra előlított területen kívül a szemétszétosztását. A rendezés második szakasza a helyi önkormányzat segítségével fog megvalósulni, amely 90.000 dinárt választott ki erre a célra.

A padéi helyi közösség elnök asszonya, Gyömbér Stana elmondta, hogy végső cél a személtlerakó üzembe helyezése, és annak a falun kívül való elhelyezése. Jelenleg keresik annak a módját, hogyan oldják meg ezt a problémát minél olcsóbban.

– Padé polgárai között közvélemény-kutatást fogunk végezni, melynek során az itt lakók kinyilváníthatják véleményüket, és hogy készek-e pénzt áldozni a meglévő személtlerakó szanálására valamint a falu rendezésében való segítségnyújtásra – mondta az elnök asszony.

Emellett még elmondta, hogy reménykedik a polgárok megértésében, mivel a helyi járulékból befolyó összeg nem elegendő minden költségre. A helyi közösség tanácsa háromtagú bizottságot alakított, akik a személtlerakó valamint a falu rendezése és tisztítása körüli problémák megoldását keresi.

D. Grbin

Lépést tartani a technikai újításokkal

Ez év májusában örülhettek első alkalommal a padéi Szervó Mihály Általános Iskola diákjai és tanárai egy multimedialis tanteremnek, amelyben helyt kapott egy korszerű oktatási segédeszköz, az interaktív tábla is. A Magyar Nemzeti Tanácsnak és Csóka község vezetőségének jóvoltából, már folyamatban van a második ilyen modern tanterem kialakítása is, amely az alsós diákok számára van előlátva. Az oktatás színvonalához hozzájárulnak a modern tanítási eszközök is, ezért ezt a tantermet is interaktív táblával, kivetítővel és lappal szerelik fel. Amióta használatba vették az első elektronikus tantermet, nyilvánvalóvá vált, hogy szükség van még több ilyenre. A diákok körében is nagy népszerűségnek örvend, hiszen olyan szerteágazó alkalmazások és lehetőségek érhetőek el ezáltal, amelyek nagyban hozzájárulnak az oktatás színvonalához. Az elektronikus tábla kínálta lehetőségek lépést tartanak a pedagógusok kreativitásával, így minden itt töltött óra egy izgalmas utazás a tudás világában. *H.N.*

A diákok nagy örömmel vették birtokukba az új interaktív táblát

У корак са техничким иновацијама

У мају ове године је Основној школи „Серво Михаљ“ у Падеју предата на коришћење мултимедијална учионица са модерном интерактивном таблом. Захваљујући Мађарском националном савету и Локалној самоуправи Чоке у току је опремање још једне овакве учионице за потребе нижих одељења. За квалитетну и савремену наставу су потребна модерна наставна средства, те ће и ова учионица бити опремљена интерактивном таблом, пројектором и латопом. Свима је јасно да је потребно више оваких учионица. Ученици се највише радују, јер је спектар могућности њене употребе веома широк, што недвосмислено утиче на квалитет наставе. Електронска табла отвара велика врата креативности наставника, а самим тим сваки час одржан у овој учионици постаје узбудљиво путовање у свет знања. *H.X.*

Дан школе „Јован Поповић“ „Срећа је срећу за несрећне исковати“ Јован Поповић

Основна школа „Јован Поповић“ је 18.11.2013. године прославила Дан школе, лик и дело књижевника чијим се именом школа поноси. Лик и дело песника који је тежио остварењу „свесног сна“ – среће за све људе.

Јован Поповић је рођен 18. новембра 1905. године у грађанској породици у Великој Кикинди. Био је песник, приповедач, преводилац, есејиста и књижевни критичар.

Приредбу поводом Дана школе, која је одржана у сали Дома културе са почетком у 11 часова, улепшале су тачке ученика нижих и виших одељења. Шаролик програм био је проткан модерним плесом, фолклором, глумом, рецитацијама, певањем и писаном речју. Наступио је школски хор са три нумере на српском, мађарском и енглеском језику, ученици другог, трећег и четвртог разреда увеселили су нас плесним тачкама и глумом, док су се старији ученици представили казивањем о Јовану Поповићу, глумом, рецитацијама, извођењем нумера на труби и хармоници и певањем. Учесници су се заиста потрудили да улепшају овај дан својим другарима, директорици школе, учитељима, наставницима и гостима. Аплаузи публике су то и потврдили. Овај дан је био заиста посебан, јер су се ученицима из Чоке придружили и другари из издвојених одељења из Санада, Црне Баре и Врбице како би заједно прославили Дан школе. Директорица школе Јулијана Багдал се на крају приредбе обратила публици пригодним речима.

Сутрадан, 19.11.2013. године у 17 часова, је у сали Дома културе одржана активност под називом „Отворена школа“. Ово је била прилика да родитељи и остали чланови породице погледају наступ своје деце. Насмејана деца и њихови наступи обележили су и овај дан.

Деца су та која свет чине лепшим. То се показало и овога пута. Глума, плес, песма најлепши су у извођењу деце.

„Школе које носе име Јована Поповића нека негују тај дух племенитости, честости, скромности и спремности да се увек помогне другима.“
Јелена В.

*Дан школе „Јован Поповић“ – Школски хор
Аз iskola kórusa az iskolanapi ünnepségen*

Додела свечаног сертификата на Дан просветних радника

У Хемијско-прехрамбеној средњој школи Дан просветних радника је прослављен скромно, али свечано. Наиме, школа је овом приликом угостила председника општине Чока Балаж Ференца, Шеган Мелинду, члана Општинског већа задужену за област образовања, спорта и омладине, Шандор Тибора, генералног директора „Сертор Со.“ д.о.о. за сертификационе услуге (менаџмента квалитетом) Кањижа и његовог сарадника Хорват Тибора.

*Коња Шандор, Терек Тибор и Шандор Тибор
Kónya Sándor, Török Tibor és Sándor Tibor*

Директор школе Терек Тибор је у свечаном говору истакао: - „Част ми је и велика радост да представим овогодишње резултате у области развоја школе. Један од најзначајнијих је опремање четири учионице рачунарима, пројекторима и интернетом. Вредност пројекта је милион форинти тј. 389 000 динара, које је школа добила путем конкурса код Фонда „Бетлен Габор“.“

Шандор Тибор је поздравио присутне и директору школе уручио свечани сертификат „Сертор“-а уз следеће речи: - „Ваше славље је двоструко, јер овакво признање „Сертор“ додељује само институцијама које покажу најбоље резултате у усклађивању пословања са европским стандардима. Хемијско-прехрамбена средња школа у Чоки примењује међународни менаџмент квалитетом ISO 9001:2008 још од 2007. године. Проверавајући из године у годину систем пословања, стручњаци „Сертор“-а су документовали велики напредак у раду институције. Веома се радујемо што овде раде педагози који су увидели важност квалитетног рада као и његовог сталног развијања.“

Свечани скуп је поздравио и председник општине Чока Балаж Ференц и пренео честитке Локалне самоуправе и обећао наставак сарадње школе и Локалне самоуправе. Мелинда Шеган, некадашња ученица школе је дирљивим речима поздравила цео колектив, а посебно неке од својих некадашњих наставника. *кор*

Pedagógusnapon dísztanúsítványt kapott a csókai középiskola

Szerényen, de nem egymagukban ünnepeltek az országos pedagógusnapon, november 8-án a csókai középiskola dolgozói, ugyanis vendégül látták ez alkalommal Balázs Ferencet, Csóka község elnökét, Šegan Melindát, a Községi Tanács oktatással megbízott tagját, valamint Sándor Tibort, a Certop (minőségirányítási rendszereket tanúsító) nemzetközi cég magyarkanizsai részlegének vezetőjét és munkatársát, Horvát Tibort.

Török Tibor, az iskola igazgatója üdvözlő beszédében kiemelte: „Örömmel nyugtázzhatjuk idei fejlesztéseink eredményeit, melyek közül a legjelentősebb a négy új tanterem felszerelése a számítógépes vetítés eszközeivel és internet-hozzáféréssel. A projektum értéke 1 millió forint, azaz 389 ezer dinár, amit a Bethlen Gábor Alap jóvoltából, pályázás útján biztosítottunk.“

Sándor Tibor volt a következő felszólaló, aki köszöntötte a jelenlévőket, majd átnyújtotta az iskola igazgatójának a Certop cég dísztanúsítványát a következő szavakkal: „Kettős az ünnep, mert ezen a jeles napon kerül sor a Certop elismerésének ki nyilvánítására is. Cégünk ilyen dokumentumot csak a legjobban működő intézményeknek adományoz. Azoknak, amelyek munkájukat teljesen összehangolták az európai szabványokkal és a szabványok adta lehetőségekkel. A csókai Vegyészeti-élelmiszeripari Középiskola 2007 óta működött az ISO 9001:2008 nemzetközi szabvány szerint Minőségirányítási rendszerét. A Certop európai szintű szakemberei a rendszert ellenőrizve ebben az intézményben minden évben jelentős fejlődést dokumentáltak. Örülünk annak, hogy az iskolában olyan pedagógusok dolgoznak, akik a munka minőségét fontosnak, fejleszteni dőnek tartják.“

Fotó: Horvát Tibor

Az ünnepi rendezvényen Balázs Ferenc is köszöntötte, és az önkormányzat támogatásának folytatásáról biztosította az iskola dolgozóit. Az iskola volt tanulója, Šegan Melinda meghatározó szavakkal fordult a jelenlévőkhöz, akik között valamikori tanárait üdvözölhette. *kor*

Iskolanap a Jovan Popović Általános Iskolában „A boldogság a boldogtalanokat boldoggá tenni“ (Jovan Popović)

A csókai Jovan Popović Általános Iskolában 2013. 11. 18-án ünnepelték az iskola napját. Ezen a napon megemlékeztek az iskola névadójáról, arról a költőről, aki életével és munkásságával igyekezett valóra váltani az „éber álmot” – legyen boldog minden ember.

Jovan Popović 1905. november 18-án született Nagyikindán

polgári családban. Sokoldalú irodalmár volt: költő, novellista, fordító, esszéista, irodalomkritikus.

Az iskolanapi ünnepséget a Művelődési Otthonban tartották 11 órai kezdettel. A tarka műsorban a diákok versekkel, dalokkal, modern és népi táncokkal szórakoztatták a közönséget. Az iskola kórusa három dalt adott elő, szerb, magyar és angol nyelven. A második, harmadik és negyedik osztályos tanulók táncokat és színpadi jeleneteket mutattak be, a felsősök pedig versekkel, dalokkal, jelenetekkel, Jovan Popovićról szóló írásokkal, trombita- és harmonikazenével léptek fel. A fellépők igyekeztek a diaktársaiknak, az igazgató-nőnek, tanítóiknak, tanáraiknak és a vendégeknek széppé tenni ezt a napot. A közönség lelkes tapssal köszönte meg a fáradozásukat. Az ünnepségen részt

vettek a szanádi, a feketetői és az egyházaskéri kihelyezett tagozatok diákjai is. A műsor végén az iskola igazgatónője, Bagdal Julijana is köszöntötte a megjelenteket.

Másnap, november 19-én a Művelődési Otthonban a Nyitott iskola rendezvényeinek keretében a diákok szülei és családtagjai is megtekinthették az iskolanapi műsort. Ez a nap is a gyermekek jegyében telt el.

Világunkat a gyermekek teszik szebbé. Ez most is beigazolódott. A vers, az ének, a tánc a gyerekek előadásában a legszebb.

„A Jovan Popović nevét viselő iskolák ápolják továbbra is a nemes eszméket, a becsületességet, a szerénységet, és arra tanítja az ifjúságot, hogy legyenek mindig segítőkészek.“

Jelena V.

Kesztyűbábok bűvöletében a tiszaszentmiklósi és a hódegyházi gyerekek

Tiszaszentmiklóson és Hódegyházán az óvodában és az általános iskolában járt Mészáros Enikő bábozó A róka, a medve és a szegényember című bábjátékával. A bábeloadáson Enikőnek Győri Adrianna segédkezett. A kesztyűbábok elkészítése Jakobics Margit nyugdíjas óvónő munkáját dicsérik. A díszlet Mészáros Enikő kivitelezésében készült el, aki óvónői végzettséggel teljes munkaidőben bábozással foglalkozik. Az előző években Csóka község több településén is vendégszerepelt. Az előadás az alsós és az óvodás korcsoport számára készült.

Mészáros Enikő a közönség igényeihez, érdeklődési köréhez és fejlettségi szintjéhez próbálja igazítani a bábdarabjait és az azt megelőző játékos bevezetőt a gyerekekkel. Tiszaszentmiklóson és Hódegyházán 80 gyermek vett részt az előadáson. A fiúk büszkén ráztak kezét, a lányok bájosan elmosolyodtak, mikor Jancsi kézcsókot adott nekik. A bábjáték végén a gyermekek odamentek a paravánhoz, és mindannyian örömteli arccal mesélték, hogy melyik rész vagy szereplő tetszett nekik a legjobban. Aktívan segédkeztek a gyerekek az előadás alatt is énekükkel, tanácsaikkal, együttműködésükkel tették még sikeresebbé az előadást. A csend és a kellő időben kirobbanó kacagás a legjobb visszajelzés volt arra, hogy milyen érdeklődéssel és odaadással kísérték a mesét.

Dienes Brigitta

Луткарска чаролија у Остојићеву и Јазову

Остојићево и Јазово је посетила Месарош Енике са луткарском представом под називом „Лисица, меда и сиромас“. Ова дипломирана васпитачица је уз помоћ Ђери Адриане својом умешношћу са луткама очарала децу предшколског и нижег школског узраста. Представа је награђена громким аплаузом осамдесеторо деце, која су на крају знатижељно пришла паравану, гласно исказујући своје утиске и рукујући се са лутком Јанчиком. Сценографија је њен лични рад, док за израду лутака све заслуге припадају Јакобич Маргити, васпитачици у пензији.

Диенеш Бригита

Школски тобожњаци а цокај оводабан

А цокај овода еплетében а новембери hónap folyamán két, а minisztérium által akreditált, továbbképzésen vehettek részt az érdeklődő pedagógusok.

А Тартományи Oktatási Közigazgatási és Nemzeti Községi Titkárság Lépésről-lépésre cím alatt meghirdetett pályázatát а Tiszaszentmiklós Magyar Kultúrkör is megnyerte, és ezáltal tíz pedagógus lehetőséget kapott egy továbbképzésen való részvételre.

А цокај Ором Iskoláskor Előtti Intézmény Szivárvány Óvodájában lett megvalósítva Besnyi Szabolcs animátor, tréner és táborszervező vezetésével а 100 játék nevet viselő továbbképzés, melyen öt óvónő és öt tanítónő vett részt községünkбől, kik nagyon vidám hangulatban éltek meg а játékos foglalkozásokat, és igen intenzíven részt vettek azokban, mondhatni száz játékot maguk is eljátszottak. Már а második találkozó alkalmával többen beszámoltak arról, hogy osztályukban, óvodai csoportjukban is tudták hasznosítani az itt megtanultakat. А képzés célja – Besnyi Szabolcs szavaival élve – éppen ez, hiszen ő azt vallja és mutatja meg а tanítóknak, tanároknak és óvodapedagógusoknak, hogy а játék és az élménypedagógia segítségével hogyan tudják elérni, hogy а diákok, óvodások együttműködjenek, érdeklődjenek а feldolgozandó tananyag iránt, tiszteljék egymást és а pedagógust, ne legyenek agresszívak, betartsák а szabályokat, de ugyanakkor kiálljanak magukért, adjanak teret saját kreativitásuk kibontakozásának is. А K2-es kompetencia alapú továbbképzésért 21 akkreditált pontot kaptak а résztvevők.

А másik képzésen mintegy 25 óvónő vett részt intézményünkбől, amely ugyancsak а Szivárvány óvoda épületében lett megtartva november második felében. А Magyar Nemzeti Tanács által kiírt pályázatra ezúttal аз Ором I.E.I. pályázott, és Továbbképzés аз óvodában cím alatt megnyerte аз eszközöket а továbbképzésre. А K1-es kompetenciájú szemináriumért 20 akkreditált pont járt а résztvevő óvónőknek. Az előadók Csonti Melinda és Ernő voltak Felsőhegyről és Jelképrendszer elemzése elődeink hagyatékából című témát dolgozták fel а jelenlevőkkel, előadás majd műhelymunka formájában, ahol аз óvónők kipróbálhatták illetve tökéletesíthették тождисити tudásukat.

November 26-án а magyarokанизсаи Regionális Szakmai Pedagógus-továbbképző Központ igazgatóнје Varjú Potrebic Tatjana és Telek Krisztina pszichológus tartottak аз óvoda óvónőinek részletes előadást а pedagógusok szakmai továbbképzésének rendszeréről Az oktatási törvényben előírtak alapján, valamint útmutatást adtak аз egy tanév alatt összegyűjtendő pontokat meghatározó intézményes pontrendszer kidolgozásában, és аз óvónők szakmai portfóliójának előkészítésében. Az óvónők hasznos információkkal gazdagodtak ez alkalommal is, amely még eredményesebbé teszi mindennapi oktató-nevelői munkájukat.

A.O.

Стручно усавршавање у вртићима Чоке

Учесници семинара „100 игара“
А 100 játék című továbbképzés résztvevői

Заинтересовани педагози су током новембра у два наврата учествовали на акредитованим семинарима. Покрајински секретаријат за образовање, управу и националне заједнице расписао је конкурс „Корак по корак“ путем којег је десет педагога добило могућност даље усавршавања. У просторијама вртића Предшколске установе „Радост“ у Чоки одржан је семинар под називом „100 игара“. Семинар је водио аниматор, трéner и организатор кампова Бешњи Сабољч, који је присутнима указао како да кроз игру заинтересују децу за наставну материју. Учесници семинара (пет васпитачица и пет учитељица) су добили по 21 бод за учешће на овом семинару K2 компетенције. На другом семинару, који је одржан на истој локацији, учествовало је 25 васпитачица. Овај семинар је реализован захваљујући конкурс Мађарског националног савета, путем којег су добијена средства за пројекат „Стручно усавршавање у вртићу“. Семинар на тему „Анализа симбола“ из заоставштине наших предака су водили Чонти Мелинда и Ерне. Регионални центар за професионални развој запослених у образовању из Кањиже је 26. новембра васпитачицама одржао предавање о систему стручног усавршавања, прописима, сакупљању бодова и изради портфолија. Предавачи су били Варју Потребич Татјана, директорка центра и Телек Кристина, психолог.

Агоштон. О.

Обележен Дан толеранције

„Толеранција је прихватање чињенице да су људска бића природно различита по изгледу, положају, говору, понашању, вредностима и имају право да живе и буду то што јесу“

16. новембар у целом свету обележава се као Међународни дан толеранције и чоканска Хемијско-прехранбена средња школа дала је свој допринос том важном датуму. Од Бога је дар бити другачији, бити свој и посебан... кажу стихови једне песме, али да ли ми данас у 21. веку знамо право значење речи толеранција и јесмо ли као друштво довољно толерантни? Сигурно да нисмо. Сви смо свесни чињенице да је у нашем друштву у великој мери присутна нетолеранција и насиље, а да са друге стране јача уверење екстремиста да претњама и насиљем могу остварити своје циљеве. Против тога се морамо борити на разне начине. Један од њих је обележавање овога дана.

У средњој школи, поред уобичајених наставних активности, на часу разредног старешине ученици су замољени да изразе своје мишљење и да кажу шта за њих значи толеранција. Ту смо наилазили на различите одговоре којима је заједничко да је толеранција поштовање других особа, њихових уверења и ставова. Ученице II/2 и IV/1 су направиле су пано који у фокус ставља толеранцију, уважавање и прихватање различитости.

Остатак дана прошао је у лепој атмосфери. Обавезна одевна комбинација за тај дан биле су тренерке, а ученици су могли да се такмиче у одбојци и пикаду. Ирена Тот, ученица другог разреда, смер техничар за заштиту животне средине, рекла је како би овакви дани могли чешће да се организују, јер развијају посебну такмичарску и фер атмосферу. У одбојци су формирани тимови интересантних назива: „No Name“, „Hangover“, „Smiley“, „Јаић и синови“, „Мршаве коске“ и други. У напетости и узбудљивој игри, уз велику подршку својих другара, у финалу су се нашле екипе: „Јаић и синови“ и „Hangover“, а победник је била друга екипа из IV/2. Посебну пажњу привукао је наредни меч који се одиграо између победничке екипе „Hangover“ и екипе професора на челу са директором. Професори су показали да су у доброј форми и одлични конкуренти, али је, ипак, уигранија екипа ученика извојевала победу. У учионици број 6 играо се пикадо, позитивна атмосфера, бодрење и навијање учинили су и ово такмичење занимљивим и веселим. У овом спорту су се одлично показали, а у финалу су се нашли ученици: Балаша Лиља и Илија Војиновић, да би као победник изашла Лиља.

Ученици су кроз ове активности показали да знају шта је фер-плеј, спортски дух, толеранција и праве вредности. Овакви дани ђацима су најдрагоценији и дуго остају у сећању, када сви, и професори и ученици, изађу из својих уобичајених улога и заједнички уживају у једноставности и лепоти игре.

М.М.И.

A tolerancia jegyében

1995. november 16-án az UNESCO tagállamai elfogadták a tolerancia elveiről szóló nyilatkozatot és az ezzel kapcsolatos akciótervet. A tolerancia nemzetközi napja ebből az eseményből nőtt ki, mint évenkénti alkalom arra, hogy a toleranciára felhívjuk a figyelmet az oktatásban, és a társadalom más színterein.

Ученице испред панона о толеранцији

A tolerancia а kölcsönös megértés és tisztelet alapja. Életszemlélet, ami lehetővé teszi а világ sokszínű kultúráinak virágzását. Erre hívták fel а figyelmet а цокај Веғыészeti-élelmiszeripari Középiscola tanulói és tanárai, а november 16-án megrendezett tolerancia-napon. А диáкпарlament kezdeményezésére, sportnapot tartottak, ahol röplabdában mérköztek meg а csapatok. А döntőben а két negyedikes végzős osztály csapata küzdött meg а lehetőségért, hogy legyőzhessék а tanárok csapatát. Így is lett, а nap legjobbjа а IV2 osztály Hangover nevet viselő csapata. А röplabda mellett dartsdban is összemérték tudásukat а диákok, ahol első lett Balassa Lilla. А диákok egy csoportja Tolerancia-plakátot készített erre аз alkalomra, amely азóta is díszíti аз iskola hirdetőtábláját, és emlékezteti őket erre аз élménydús napra. Ezt а szombati napot igazán sikeresnek mondhatjuk, hiszen а résztvevők már türelmetlenül várják а következő olyan alkalmat, ahol а tanulók tanáraikkal közös programokban vehetnek részt, а tanítási órákon kívül is.

H.N.

Препоручујемо

„Свијет је овај тиран тиранину а камоли души благородној.“

У новембру месецу обележава се 200 година од рођења Петра Петровића Његоша, великог песника, владара и владике. Тим поводом у Српској академији наука и уметности одржана је свечана академија где је речено да је Његошево дело надживело његово време. Академик Матија Бећковић истакао је да је све најлепше и најдубље написано писано његовом руком и да је иза њега остало неколико наслова који су постали јеванђеља.

Најпросвећенији владар међу песницима и највећи песник међу владарима задужио нас је својим стваралаштвом да му се увек враћамо. Читајући данас „Горски вијенац“ или „Извиту искру“ (искра слободе) како га је првобитно назвао, видимо поново Његошеву генијалност и јединственост. Иако је „Горски вијенац“ објављен далеке 1847. године, његове мудре мисли, хуманистичке поруке и велике истине још сјајније се урезују у нашу свест. Чини се да би мало ко данас могао да превазиђе пословичне облике по којима је Његош препознатљив. Због дубоке мисаоности, језгровитости израза, хуманизма, јунаштва, филозофских и лирских мотива, ово је месец Његошевих дела, а препорука сама долази у следећим стиховима: „Вук на овцу своје право има / ка тијанин на слаба човека / ал’ тијанству стати ногом за врат / довести га к познанију права / то је људска дужност најсвемија.“

M.M.I.

„Világunk az olvasás, a képalkotás helyett a vizualitás, tehát a kép-befogadás felé tart, és lassan célba is ér. A szellemi renyhesség egyértelműen tetten érhető. Márpedig aki költészet nélkül él, az nem él” – vallja az író.

Babics Imre a XX. század végén fellépő új költői nemzedék tagja. Vonzódik a keleti filozófiákhoz, és szívesen választja a klasszikus műfajokat, pl. az eposzt. Visszavonultan él falusi magányában hosszú ideje. Legújabb könyve a Gnózis, melynek megjelenését nagy várakozások előzték meg. A 84. Ünnepi Könyvhétén a kritikusok által legizgalmasabbnak titulált könyvet, Szabó Palócz Attila és beszélgetőtársa, maga az író, a Közvetítő, Babics Imre mutatta be a csókai közönségnek a Városi Könyvtárban.

„Bár nagyvárosi gyerek vagyok, mindig is vonzódtam a természethez, vidékre vágytam. Főleg a rendszerváltás után, Budapest annyira megváltozott, hogy pszichésen már nem tudtam követni ezt a felgyorsult tempót, taszított az egyre növekvő agresszivitás. Előbb-utóbb súlyos mentális beteg lett volna belőlem. A lakótelepi fruszt-ráció egyébként a Gnózisban is tetten érhető. Boldogult édesanyám látta, hogy mennyire kínlódom, ezért felajánlott egy kis pénzt egy vidéki ingatlanra. Néhány száz kilométer buszozás után rátaláltam egy apró kis házat körülvevő nagy udvarra és kertre, mostani lakhelyemre. Ez 1995-ben történt. Ma itt van a hét dísztavas, arborétum jellegű kertem különleges növényekkel. Az egészet egyedül építettem.”

Ez a kettősség, a nagyváros forgataga és a vidék nyugalma közötti feszültség közepette született a Gnózis - a Tudás, amely alkalmassá tette őt a Közvetítő szerepére. Az ajánlásban ez olvasható:

Ezt a könyvet kevés embernek ajánlom. Nem is ismerem őket.

De el kell jönniük, különben „csak” Istenért éltém.

Babics Imre első könyve A Kék Ütem Lovagrend, amely korai verseinek gyűjteménye. A második a Magyarok kertje, ami egyben az első eposza is. A harmadik kötet a Két lépés a függőhídon, mely egy eposzt és egy drámát tartalmaz. Ez a két írás a Gnózis része. A negyedik könyvben két dráma található. Címe: Ködkeselyük. Az

Ismerkedés a Gnózissal és közvetítőjével

ötödik a Plekniterápia, nem került bolti forgalomba. A hatodik a Hármashatár-heg, magában foglalja a Plekniterápia egészét, több a Gnózishoz tartozó verset és egyéb költeményeket. Hetedik megjelent munkája pedig a Gnózis. „De ha jól összeszámolom, akkor igazából összesen csak négy és fél kötetem van. Két másik versgyűjteményem (versek, haikuk) kiadásra vár. Ez talán kevésnek tűnik egy ötvenharmadik életévében lévő költőtől, mindazonáltal több hexametert írtam, mint Homérosz és Vergilius együttvéve, habár nem számoltam pontosan utána. Jász Attila a Gnózisról azt írta: „Isten tudja” miről szól a könyv. Ez különös, ugyanis a házam előtt csörgedező kis csermelyen átvezető hídon ezt a két szót írtam a betonba, mikor ott javításokat végeztem. Családi jelmondatnak is felfogható, s szintén kettős jelentést tartalmaz. Egyrészt utal a sokszor elhangzó vállrándítás-szerű szállóigére, másrészt pedig az ősi hindu álláspontra: Isten az, aki mindent tud, így hát az ember kövesse Őt.

H.N.

Библиотекарске активности за децу из вртића и нижих одељења

Градска библиотека у Чоки је током године организовала низ приредби, па ће се и последњег месеца у години, 23. децембра, већ традиционално окупити ученици првих разреда са својим учитељима поводом одржавања радионице у којој ће правити украсе и украшавати новогодишњу јелку. За време зимског распуста, тачније друге седмице Нове 2014. године, дечије одељење градске библиотеке организује активност под називом „Свет бајки“. У понедељак 13. и у петак 17. јануара у десет часова ће се деци од 1. до 4. разреда читати бајке на српском језику, а у уторак 14. и у среду 15. јануара на мађарском језику.

Откријмо заједно чаробно царство бајки!

H.X.

У обновљену библиотеку редовно стижу нове књиге
A felújított könyvtárba folyamatosan érkeznek az új könyvek

Könyvtári foglalkozások óvodásoknak és kisiskolásoknak

A csókai Városi Könyvtár az év folyamán számos rendezvénynek adott otthont. Az év utolsó hónapjában sincs ez másként. A hagyományokhoz híven, december 23-án karácsonyi műhelymunkára várják az első osztályos tanulókat és tanítóikat, ahol karácsonyfadíszeket készítenek, és feldíszítik a fenyőfát. A téli szünetben is várják a gyerekeket a könyvtár gyermekrészlegén, ahol Mesevilág címmel foglalkozásokat szerveznek számukra az új év második hetében. Hétfőn, január 13-án és pénteken 17-én tíz órára várják az ovisokat és az 1-4. osztályosokat a szerb nyelvű meseolvasásra, 14-én kedden és 15-én szerdán a magyar nyelvű mesedélelőttökre.

Fedezzük fel együtt a mesék varázslatos birodalmát!

H.N.

Уплакана Катарина

„Треће је вече како путујемо са позориштем како другујемо
У госте нам долази Катарина
девојка драга, добра и фина“

Захваљујући Камерној сцени „Мирослав Антић“ из Сенте чокањски малишани имали су прилику да уживају у разиграјој и веселој представи „Уплакана Катарина“.

9. новембра у чокањском Дому културе са почетком у 19 часова дечија представа „Уплакана Катарина“ обрадовала је и млађу, али и старију публику. По тексту Зорана Ћосића у режији Маје Радоњић овај интерактивни комад је од самог почетка привукао децу која су нетремице пратила глумачку игру, а нека и активно учествовала. Скоро цела представа написана је у стиху и садржи елементе лирике и бајке, што је деци веома блиско. На најбољи могући начин редитељ Небојша Савић, који је такође режирао ову морско-бродску заврзламу у Позоришту младих у Новом Саду, представио је овај комад: „Поштујући њихову машту, жељу за смехом и

учење кроз исти, а истовремено бити свестан колико, у односу на године, знају више од нас кад смо били као они. Деца. Зато је ова представа и за маме и за тате. Да не гледају на сат, не размишљају о ручку и о пословним обавезама, док представа траје и њихов малишан ужива.“

Радња је ванвремена и код деце развија знатижељу и љубав према позоришним

представама. Капетан брода Константин шири љубав према морским пустиловинама и позива народ тј. дечију публику да му се придружи и учествује у узбудљивом путовању у овој представи. Уз пуно комичних и музичких елемената, комад нас води кроз динамичну причу о борби добра и зла. Несрећна кћерка капетана стално плаче и незадовољна је све док капетан не организује надметање између два просца од којих ће победник задобити руку његове кћери. На срећу малишана, представник добра, неспретни и заљубени Тимотије, побеђује гусара Жилета, који је својом појавом, такође, одушевио децу.

Осим саме представе, која је оставила веома упечатљив утисак на Чокане, најлепше је било посматрати та млада лица у публици, која су мењала своје расположење у складу са догађајима на сцени, и њихов искрен смех који се орио читавом салом. Колико је ово вече било драгоцено најмлађима, види се по томе што су деца и неколико дана после причала о њој, а једна Петра је чак у вртићу, на слободну тему, нацртала и ликове из представе.

M.M.I.

Представа „Уплакана Катарина“

Хроничар равнице – жал за прошлошћу

Уз нову књигу Вање Чобанова „Време које се никад више поновити неће”

Ресторан „Ждребац” у Чоки претворен је за тренутак у војвођански кутак са карираним кафанским столњацима, обогаћен музиком тамбураша. За столовима су на окупу Његови пријатељи, познаници, љубитељи лепе речи и добре капљице... Све је некако деловало другачије, враћено у неко време које се можда и може поновити само покушајем, а један од њих је управо промоција Његове најновије књиге „Време које се никад више поновити неће.”

Вања Чобанов је, наравно, радо пристао да се обрати својим Чоканима, мада сам већи део ове приче забележила за време промоције.

Из поговора Драгослава Бокана

Приче о времену које се више поновити неће, приповест која носи поруку да носталгија често надвлађава и оплемењује стварност. А ипак кроз цео рукопис провејава некаква позитивна енергија, нешто због чега нам поглед увек изнова лековито и исцељујуће хране они бескрајни војвођански пејзажи са тешким златоглавим сунцокретима повијеним до земље. - Шта је то? Не може се одговорити „уопштено” и за свачији укус и „универзално поимање ствари”. Зато и желим да свако од вас што држите у рукама ову нежно-сирову књигу сам за себе да најискренији могући одговор на то питање. А да ли се прави одговор на ово питање налази између корица и казалики „Времена које се никад више поновити неће” или у вама самима, е то нек остане тајна. Она тајна која је, кажу, увек неопходна да би се заиста (и до последњег слова) довршила свака прича. Тајна смисла људског живота. Тајна смисла нашег живота. Тајна.

– Ово је место другачије од других, јер овде у публици једноставно не постоји простор где не препознајем толико драгих лица. Лепо је вратити се, тешко је отићи, а вероватно је најлепше поделити нешто своје, било шта и како год се звало, са људима који су ти драги и уз које си одрастао, који те знају и оваквог и онаквог. Њих носим у души, надам се и они мене, тако да сам сасвим сигуран: ово је заиста посебно место, посебна промоција, за мене остављена као „задња” – казивао нам је Вања.

– Ви сте хроничар панонске равнице, Војводине, Војвођана. Да би се написала једна књига потребни су, претпостављам, контакти са особама које су „кључне” за ову причу. Путовали сте, обилазили, истраживали, тражили детаље?

Ниска од великих имена

У причама Вање Чобанова срећемо се са песником Лазом Костићем и његовом верном вереницом, касније супругом, Јулијом Паланачки, која га је верно чекала 25 година да је привенча, док је уздисао за недостижном Ленком. Ту су и браћа Дунђерски са расним коњима, летњиковцима, каштелима, грофови мађарски и немачки, пребогати Ледерери код којих је велики Милош Црњански одиграо једну од партија покера за легенду, бечки ђак Урош Предић који се вратио у свој завичај, село Орловат, да би насликао незаборавни олтар, Ђура Јакшић бекрија, песник и сликар, изданак генерација против Јакшића, заљубљен у крчмарицу Милу, ...

– Свако место из ове приче сам посетио, истраживао, долазио до података о личностима које носе срце приче, али увек сам настојао да видим и посматрам то све из другог угла, а то је угао обичног човека - њихова поимања живота, света, навика и свега што уз то иде, а што почиње да прекрива заборав и прашина. Тек када сам сакупио све утиске, приступио сам писању неких од ових прича и мислим да нисам погрешио, јер једно је писати удаљен и на основу само неких штрихова података које налазите у библиотекама или на интернету, а друго је чути неку живу реч, видети место. Наравно, на свим тим местима био сам и раније, али сад сам их посматрао на другачији, рекао бих, животнији начин.

– „Време које се никад више поновити неће” је као меланхолични атлас панонске и војвођанске туге?

Вања Чобанов је рођен 1967. године у Сенти, где је и завршио средњу школу. Студирао је психологију, а правне науке завршио у Крагујевцу. Има троје деце: Јована, Невена и Дуњу. Објавио је романе: „Ако је до мене” (2010), „Remedy for love” (2011), „Ready to wear” (2012) и књигу прича „Време које се никад више поновити неће”. Његови романи доживели су више издања, а „Remedy for love” је постао бестселер и један од најчитанијих у Србији 2011. године. Објављивање најновије књиге „Време које се никад више поновити неће”, која указује на вредности које су за 100 година или мање нестале, као својеврсни путоказ и приказ војвођанског, равничарског духа, помогла је Влада Војводине.

– Имати душу, поистоветити се са људима, и то у шест носталгичних слика и преко њих онај неопходни културно-историјски мост између славног средњег века и модерне Европе, преко једне српске културне оазе која је била веза са развијеним светом и са њиме, по свему била на равној нози. Ову књигу, према мом мишљењу, прожима туга, али не она која нагони на плач, већ која прочишћава и показује пут који треба да следимо како да волимо свој завичај. Писац када пише о некој личности мора да уђе у срж те особе, да покуша да осети тог човека и да онда из тог угла на најбољи и најемотивнији начин представи ту личност и причу. Мени су становници на питање како да достојанствено проживе свој век и како да отрпе поразе и неправде пронашли само једно решење - да никад не одустану. Све је то један пут, један начин, све је то равница.

– Љубав у овом штиву је, рекли бисмо, суштина, а и током промоције сам Вас питала да ли још постоје такве љубави и да ли верујете у те љубави о којима се још само пише?

– Верујем и пишем, јер верујем. Нама се то чини као немогуће и као што рекох на промоцији, таква осећања постоје, путују, понекад их нисмо свесни, а ја сам сигуран да се око нас и у животу дешавају велике љубави о којима читамо, или нама самима, можда.

– Четврта књига, није мало! Иста тематика нас очекује и у следећој или како смо начули реч је о нечем сасвим другачијем?

– До сада, да, четири књиге, романа. Сада излази нова књига која се пише прво за француско тржиште. Реч је о еротском трилеру, па ћу се после опет „вратити” овде у Србију, и то је то.

– За крај оно што је свакако битно: како вратити време које се можда и може поновити?

– Дугачак је списак тих вредности и уместо да их ја набрајам и причам о њима, мислим да би било боље да се сви запитамо шта је то што нам недостаје, шта је то што је изостало, нестало. Потрага за срећом је суштина, и дубоко сам уверен да је то свима најважније. Сви смо некако у тој потрази. Ниједно време то неће променити. Истина, ово у којем живимо је суморно, чудно, зато се у мени јавила та жал за временом које се никада више поновити неће и за оним вредностима које су биле важне, а данас су скрајнуте или се сасвим губе. Ипак, без обзира на време и начин живота, треба да се трудимо да будемо бољи, да све то прати љубав...

Манда Вуковић

Ahol csak a vidék sík...

A csókai születésű Čobanov Vanja legújabb könyvének bemutatójára nem szokványos módon és környezetben került sor. A Művelődési és Oktatási Központ a csókai Ždrebac étteremben szervezte meg a „Vreme koje se nikad ponoviti neće” című könyvének bemutatóját visszaidézve az eltűnt idők bohém, borozgatós estéit.

Kormányos László átadja az írónak a MOK ajándékát

A műsorvezető, Golić Marijana kalauzolta végig a közönséget az estén, ahol a könyvből részletek hangzottak el Gavranic Vladimir színész előadásában. Banka János színművész és Vuković Manda a Max rádió műsorvezetője, Léderer György monológjából olvastak fel egy-egy részletet, amely akkor íródott, amikor az uraságnak és családjának örökre hátra kellett hagyni a csókai birtokukat.

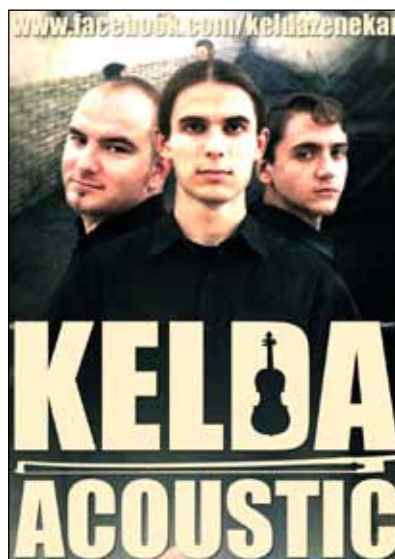
Az est szereplői

Az est folyamán a visszaidézett kor hangulatát megelevenítve a kikindai Peti Kec tamburazenekar vajdasági szólamokat játszott, nem csupán a könyvbemutató alatt, hanem az azt követő társalgás során is. Mint ahogyan azt az író elmondta, könyvében be szeretné mutatni a vajdasági, a bánáti táj szépségeit, jellemzőit, hogy megtanuljuk látni azokat. Bebizonyítja, hogy itt csupán a vidék sík, az emberi sorsok, az érzelmek, közel sem ilyen egysíkúak. Sokszor már a bölcsőben eldől kinek milyen sors jut, kinek milyen életutat kell végigjárnia, akárcsak a könyvének szereplői, Léderer György, Gedeon vagy Artúr, Dunderski Lazar, Bogdan és a többiek.

H.N.

A közönség egy része

Csókán is bemutatkozott a szegedi KELDA együttes

November 23-án, szombat délután a Művelődési Otthon előcsarnokában nagysikerű előadással ajándékozott meg bennünket a Magyarországról érkező, kiváló zenészekből álló formáció.

Amit tudni kell róluk:

A trió 2012 februárjában alakult Szegeden. A zenekar az énekes-gitáros, Kelcz Dávid verseit ülteti dallamokra hegedűn, nagybőgőn és klasszikus gitáron. A zenekar két vonósa vajdasági származású: egyik a csókai Korponai Zsolt, aki a hegedűt, a másik a muzslyai Horváth Csaba, aki a nagybőgőt „húzza”. A zenekar tagjai a Szegedi Konzervatórium és Zeneművészeti Főiskola volt és jelenlegi diákjai. Előadásukat irodalmi dalestként titulálják. Mottójuk: „Mit ér vajon az ember, ha semmit sem tesz végül szorgos, erős kezek híján új világ sem épül...”

A koncertet végighallgató közönség szünni nem akaró tapssal köszönte meg a fellépést. Külön öröm volt számunkra, hogy a régen hallott hegedűn játszó Korponai Zsolt virtuóz dallamvilágával emelte az est fényét. Ezzel is alátámasztva azt a tényt, hogy a minőségi kultúrának mindig volt és lesz is közönsége.

Sz.T.L.

Vásári forgatag Csókán

Első alkalommal szervezte meg a Művelődési és Oktatási Központ az Adventi kirakodóvásárt a színházterem előcsarnokában

Szívet melengető gyermekszívat közepette nyílt meg a háromnapos vásár december 6-án 11 órakor, a színház előtti téren, az Öröm iskoláskor előtti intézmény óvodásinak táncával. A műsoruk végére megérkezett a várva várt Mikulás, aki szétosztotta nekik a Művelődési és Oktatási Központ ajándékát. Alkalom nyílt a Mikulással fényképezkedni, hogy képekben is megörökítsék ezt a szép decemberi napot. A meglepetéseknek azonban még nem volt vége, mert a színházban már várta a közönséget a zentai Mécsvirág együttes Micimackó és barátai című zenés, mesés interaktív koncertje, ahol a gyerekek és a felnőttek közösen utaztak el a mesék varázslatos világába. A vidám óra után következett a mokriini gyermekszínijátékok előadása, Bela korida címmel.

Деца вртића
плешу
Az ovisok tánca

Микулаш дели поклоне
A Mikulás csomagot oszt

kiállított tárgyaiból állt össze, köztük a csókai Paletta egyesület, a Kalem - Oltvány Gyümölcs- és Szőlőtermelők Egyesülete, a Móra Ferenc Magyar Művelődési Egyesület Szákszorszép kézimunkacsoportja, a Tiszaszentmiklós Magyar Kultúrkör, a Wisla Művelődési Egyesület, a Tihomir Ostojić Művelődési Egyesület, Radonić Darko, Tóbiás Veronka, Janković Dragan, az Öröm iskoláskor előtti intézmény, a Nappali Központ, a Vuk Karadžić Művelődési Egyesület, a zentai Barát Kinga, és a Mikulás munkáiból.

A megnyitó napján 16 órától a közönséget a II. Rákóczi Ferenc férfikar és a Sarkantyú tamburazenekar szórakoztatta a színházterem előcsarnokában.

A MOK igazgatója, Kormányos László örömmel nyugtázta, hogy az Adventi vásár és a kísérendezvények elnyerték a közönség tetszését, ezért azt ígérte, lesz folytatása...

H.N.

Радови од папира
Papír alkotások

Меда и пријатељи
Micimackó barátai

Представа деце из Мокрина
A mokriini gyerekek előadása

Украси за јелку
Karácsonyi díszek

Вашарска атмосфера
Vásári hangulat

Калем", Мађарско културно друштво „Мора Ференц“ и група за израду рукотворина „Сzázszorszép“, Мађарски културни круг из Остојићева, Културно друштво „Wisla“, Културно друштво „Тихомир Остојић“, Дарко Радонић, Тобиаш Веронка, Драган Јанковић, Предшколска установа „Радост“ из Чоке, Дневни боравак Чока, Културно-уметничко друштво „Вук Караџић“, Барат Кинга из Сенте и, наравно, Микулаш.

Истог дана поподне од 16 часова публика је могла уживати у наступима културних друштава Мађарског културног друштва „Мора Ференц“, мушког хора „Ракоци Ференц II“ и мушког хора „Панонија“ као и Потиског тамбурашког оркестра.

Директор Културно-образовног центра Кормањош Ласло је са задовољством констатовао да су Адвентски вашар и остали програми освојили срца публике и на основу тога обећао наставак...

X.H.

На штандовима је било и колача
A standokon süteményt is kínáltak

Вино и ракија на штанду
Pálinkát és bort is kiállítottak

Рукотворине
Képzőművészeti alkotások

A kanyargós Tisza partján szól a nóta

A csókai Orpheus Egyesület Bozói Hecskó Károly Dalkörének szervezésében és a Csóka Művelődési és Oktatási Központ társszervezésének eredményeképpen november 15-én a Művelődési Otthon színháztermében részesei lehettünk a sorrendben 5. Dankó Pista primás és nótáénekesek találkozójának.

Az emelkedett hangulatot az Újvidéki Rádió népi zenekara Schön Ignác primás vezetésével volt hivatott biztosítani. Előadásuknak, a varázslatos hegedűjátéknak, a nagyszámú közönség vastapsa volt a bizonyítéka. Vendégelőadóként fellépett Dékány Imre primás Torontálvásárhelyről, és játékának dalmas díszítésével ugyancsak gyorsan a közönség kedvencévé vált.

A méltán elismert Újvidéki Rádió zenekara kíséretében a csókai közönségnek bemutatkozott Nádasdi László magyarnóta-énekes Balmazújvárosból, a 2012-ben megrendezett Nótaszta verseny helyezettje és közönségszavazója. Ő volt az est egyik sztárfellé-

pője. Rajta kívül még felléptek a Bozói H. Károly Dalkör tagjai: Pintér Imre, Petrik György, Jegercsik Mária, Cára Aranka, Szabó Dékány Zsófi és a korban legfiatalabb Berák Dániel. Ők kiváló nótaválogatásukkal lepték meg szeretett közönségüket.

Annak ellenére, hogy évről évre szűkösebb kerek állnak a vajdasági szintű rendezvény megtartására, sikeres és feledhetetlen estét tölthettünk el a fellépők magas szintű előadását hallgatva. Azért, hogy a következő években is megrendezésre kerüljön e rangos esemény úgy az egyesület, mint a dalkör tagjai és a rendezvény szervezőinek fel kell tenniük a kérdést: Hogyan tovább? Vajon érdekében van-e a kurátoroknak az ilyen jellegű műsor, van-e igény előregedő társadalmunkban erre a műfajra, úgy a közösségen belül, mint szélesebb körben?

Az idej, (mint ahogy az már elhangzott) sorrendben az 5. Dankó Pista primástalálkozóknak lehettünk vendégei, ami nem kis eredmény az adott körülményekhez képest, azaz a primástalálkozóknak lettünk volna hallgatói, ha nem csak két hivatásos primás mutatkozik be, hanem ahogyan azt a kezdet kezdetén lefektették a szervezők, a vajdaságban megtalálható amatőr hegedűprimások felkutatásával és színpadra állításával lehetett volna élvezni a híres Dankó vagy más nótaszerzők alkotásait. A közönség azonban elégedetten távozott a majd kétórás nótastről, ahol a hallott rengeteg előadott szerzeményből mindenki rátalált a lelki világának megfelelő nótára.

Sz.T.L.

Ori se pesma na obali Tise

У заједничкој организацији Певачког друштва „Бозоки Хенко Карољ“, при Удружењу „Орфеус“ из Чоке, и КОЦ Чока у Дому културе је пети пут по реду одржан сусрет примаха и певача народних песама под именом „Данко Пишта“.

Расположење публике су подигли примах Народног оркестра Радио Новог Сада Шен Игнац и гостујући извођач на приму Декањ Имре. Уз пратњу реномираног оркестра наступио је и Надашди Ласло, више пута награђиван певач мађарских народних песама, као и чланови чокањског удружења: Пинтер Имре, Петрик Ђерђ, Јегерчик Марија, Цара Аранка, Сабо Данијел и најмлађи Берак Данијел.

Иако су средства намењена за манифестације широм Војводине из године у годину све оскуднија, приређено је једно незаборавно вече уз квалитетну изведбу учесника. Поставља се питање: - „Како даље?“ „Да ли су програми сличног карактера потребни овом измороном друштву наше заједнице, па и шире?“

Гостујући на овом сусрету примах Данко Пиште, који је по пети пут организован, могли смо, да су околности другачије, осим наступа два примаха, видети и наступе неоткривених талената прим виолине. Упркос свему, публика је задовољно напустила двочасовно вече народних песама.

С.Т.Л.

Музичко-књижевно вече

14. новембра у холу Дома културе у Чоки одржана је несвакидашња промоција стихова Милоша Галетина уз музичку интерпретацију његових песама у изведби групе Складиште.

Звук гитара, песма и казивање стихова могли су се чути тог четвртка у холу Дома културе у Чоки. Са ауторовим стваралаштвом упознавали смо се кроз композиције и Милошеву интерпретацију. Требало је мало времена да изађемо из свакодневице и да се отиснемо у тај други поетски свет, али смо онда лако заплочили том реком симбола и одгонетали значења. На озбиљан и убедљив начин књижевник нам је поклатио песме: „Песма која се тихо чита“, „Мала песма за Јелену“, „Објава“, „Истина“, „Тиски цвет“ и друге. Тим поводом поразговарала сам са аутором.

Које збирке песама си до сад објавио?

Имам објављене три збирке песама: „Морнар“, „Делфин, горки стихови и лирика“ и „Јабука гори“. Вечерас је била промоција песама из све три збирке.

Откуд идеја да се на твоје песме пише музика и како је дошло до сарадње са групом Складиште?

До такве идеје је дошло спонтано, јер се сви дружимо и то нам је било природно. Ја и јесам члан групе Складиште на неки начин, прво смо Срђан Бојић и ја урадили „Малу песму за Јелену“, Бојић је компоновао музику, а ја написао стихове. У међувремену је настало још десетак песама акустичног жанра, а након тога оформљена је група Складиште са намером да се преаранжирају моје песме.

Имали смо прилику да чујемо неке песме. Које су, по Твом мишљењу, најчешће теме у њима тј. шта те највише инспирише?

То је тешко рећи, али као што сте и могли да чујете, то су: река, жена, обала, природа.

Осим оваквих промоција, постоји ли још нека сарадња, нешто што планираш? Прошле године упознали смо се са групом „Мали принц“. Која је Твоја веза са њима?

Немања Нешић, кантаутор из Новог Сада и дипломирани композитор, је оформио групу „Мали принц“ и, поред разних других ствари којима се бави, петнаестак песама је написао на моје стихове. Платнова има, Немања је заједно са тамбурашким ансамблом „Зоруле“ из Новог Сада већ припремио албум песама са мојим стиховима, који треба да буде објављен. Са друге стране, Складиште и ја радимо нешто ново, у питању су рокенрол композиције. До тада позивамо све којима се ово што су вечерас чули допало да групу Складиште и мене прате на фејсбуку и сазнају све о актуелностима и плановима.

Ово поетско-музичко вече имало је свој аутентичан израз, публици је представљен део песничког стваралаштва и остављен простор да га доживи на свој начин. Можда је недостајао кратак приказ песама или увод у књижевно вече како би се присутни могли боље упознати са радом песника. Међутим, избравши другачији и оригиналнији приступ представљању песама, аутор је успео да побегне од већ устаљених, помало монотоних и клишетираних промоција књига.

М.М.И.

A vírus nem válogat!

December 1-je az AIDS világnapja, előkerülnek a piros szalagok, amelyek arra szeretnék felhívni a figyelmet, hogy az év többi napján is tartsuk észben: a vírus nem válogat. Ez a szerzett immunhiányos tünetegyüttes, a rák mellett, az egyik legveszedelmesebb betegség, mely már évtizedek óta szedi áldozatait világszerte. Pedig a kellő információk birtokában és némi elővigyázatossággal megelőzhető lenne.

A nyolcvanas évek sokkja elült: 2012-ben az emberek nem félnek többé az AIDS-től, pontosabban nem figyelnek rá. Mintha a vírus nem tartozna a ránk leselkedő veszélyek kategóriájába. A világnap célja a figyelemfelkeltés, a betegségről és annak megelőzéséről szóló ismeretterjesztés; a betegeket érintő előítéletek leküzdése és a kutatásra, a gondozásra szánt adományok gyűjtése. A csókai egészségház dolgozói rendszeresen tartanak az egészségmegőrzésére irányuló előadásokat, különböző korosztályok számára. Ezúttal a Városi Könyvtár adott otthont a huszadik század egyik legpusztítóbb járványáról, az AIDS-ről szóló felvilágosító előadásnak, amelyet dr. Lévai Ibolya és dr. Čpaković Osvit tartottak a Vegyészeti-élelmiszeripari Középiskola diákjai számára. Mint annyi minden másban, itt is a megelőzésre kell fektetni a legnagyobb hangsúlyt. Nagyon fontos az, hogy a fiatalok tájékozottak legyenek, és az információkat a témával kapcsolatban szakemberektől hallják, akiktől kérdezhetnek is.

H.N.

A prezentációval gazdagított interaktív előadás

Микулаш деци поделио 1.600 мекика

Римокатолички верски празник Микулаш, који се по новом календару обележава 6. децембра, са радошћу је дочекан у свим насељима у општини Чока, а највише су му се обрадовала деца која на овај дан добијају поклоне. Већ по устаљеној традицији жене из Удружења „Сунце“ у Падеју чaste сву децу из предшколске и школске установе, а увек претекне и за остале житеље овог села. Ове године у центру села у неколико богача пржиле су се мекике, а Микулаш је поред ових послastiца деци делио и бомбоне.

— Од 75 килограма брашна замесиле смо тесто и испржиле око 1.600 мекика, што је било довољно за сву децу и за све који су се нашли овде у центру села — каже Јулијана Смиљански из падејског Удружења жена „Сунце“. Она додаје да је овај стари обичај обновљен у селу пре шест година захваљујући помоћи Месне заједнице Падеј, на радост све деце и житеља села.

Н. Колунџија

А Микулás 1600 лánгост osztott szét a gyerekeknek

előtti és az iskoláskorú gyerekeket is. Idén a falu központjában néhány bográcsban lángost sütöttek, és a Mikulás ez mellé még cukorkát is osztogatott a gyerekeknek.

— 75 kg lisztből tésztát gyúrtunk, ebből 1600 lángost sütöttünk. Jutott belőle minden gyereknek, és mindenkinek, aki éppen a központban járt — mondta Smiljanski Julianna, a Nőegylet tagja. Hozzátette, hogy ezt a régi szokást a helyi közösség támogatásával hat évvel ezelőtt elevenítették újra a padéi gyerekek és a falu lakóinak nagy örömére.

N. Kolundžija

Mikulás, Mikulás, kedves Mikulás...

Hagyományokhoz híven Miklós napján szokás, hogy a kifényesített ablakba elhelyezett csizmákba kerül valamilyen finomság vagy esetleg virgács. Az ajándékosztogató pirosruhás Mikulást a XIX. század elején kötötték Szent Miklós püspök személyéhez, aki december 5-e éjjelén apró figyelmességgel jutalmazza a jóindulatú embereket és virgáccsal a rosszkedűeket.

December elején a Tiszaszentmiklós Magyar Kultúrkör és a helybeli római katolikus egyházközség Mikulás napot szervezett a helybeli plébánia termében. Harminckét hittanos számára a plébániai hittanórán lett kézbesítve a mikuláscsomag. Az idősebbek részére pedig Mikulás előestéjén rendeztek Mikulás délutánt az egyesület tagjai. Apró meglepetéssel igyekeztek megköszönni a munkát, amelyet a plébánia és a temető gondozásáért tesznek fáradságot nem kímélve és korukat meghazdoltva a tiszaszentmiklósi hívők.

A hódegyházi Árvácska Női Egyesület természetesen a Mikulással közreműködve, ebben az évben is gondoskodott arról, hogy 70 helybeli óvodás és kisiskolás csizmája Miklós napján ne maradjon üresen. A tizenkilenc tagot számláló egyesület évekre visszamenőleg óvja ezt a hagyományt Hódegyházán.

Dienes Brigitta

A csókai Móra Ferenc Magyar Művelődési Egyesületben az év vége közeledtével sem lankad a munka, a szakcsoportok továbbra is hétről-hétre megtartják összejöveteleiket, készülnek a karácsonyi műsorokra.

Mivel a vers- és prózamondó versenyek többségét az őszi és tavaszi hónapokban szervezik meg, a Kék cinkék irodalmi csoport tagjai az elmúlt hetekben több jelentős megmérettetésen vettek részt.

Sajó Sándor születésének 145. évfordulója tiszteletére „Magyarnak lenni: nagy s szent akarat!” címmel a Palóc Társaság tizenharmadik alkalommal hirdette meg a magyar költők hazafias verseinek szemlét. Az eseményt november 13-án, a magyar nyelv napján és Sajó Sándor születésnapján tartották meg szülővárosában, a felvidéki Ipolyságon. A rendezvényre az egész Kárpát-hazából várták a versmondó általános- és középiskolás diákokat.

A Kék cinkék és vezetőjük, Tóth Livia Bácsfeketehegyen

A rangos megmérettetésen az alapiskolások versenyében bemutakozó 22 résztvevő közül **Szabó Regina**, a csókai Móra Ferenc Magyar Művelődési Egyesület Kék cinkék irodalmi csoportjának tagja Sajó Sándor Új Ábel és Reményik Sándor Az ige című költeményeivel az első helyet szerezte meg.

Udvarnokon a III. Szűcs Imre Gyermekversmondó Versenyen csaknem hetven általános iskolás diák gyűlt össze, akik vajdasági magyar költők műveivel kápráztatták el a zsűrit. Az ötödikesek és

Csókai siker Ipolyságon

hatodikosok csoportjában az egyik „kék cinke”, **Kovács Dorina** harmadik helyezést ért el.

Bácsfeketehegyen a XVII. Dudás Kálmán Nemzeti Vers- és Prózamondó Találkozóra két ország tizenhat településéről ötvennyolc versenyző érkezett. A kétnapos szemle rendkívül erős mezőnyében a csókai **Dupák Fanni** és **Szabó Regina** a saját korosztályában a harmadik helyen végzett. A lányok a jövő év tavaszára meghívást kaptak Nagykanizsára a kárpát-medencei jellegű Csengey Dénes Vers- és Prózamondó Versenyre. Ez a bemutatkozás alapos felkészülést igényel, ugyanis a versenyzőknek az anyaországi és a külföldi magyar irodalomból öt verssel vagy prózával kell benevezniük.

2013-ban a magyarországi Hontravel Kft. harmadik alkalommal hirdette meg a Népek tánca, népek zenéje elnevezésű rendezvény sorozatát, amelynek vajdasági selejtezője is volt. Az anyaországi nagydöntőn, amelyet december 14-én tartanak meg Harkányban, a **Mihók Attila** vezetésével szereplő csókai Pöngettyű citerazenekarnak is tapasztolhat a közönség.

A Móra Ferenc Magyar Művelődési Egyesület Százszorszép nevet viselő kézimunkacsoportja tartományi pályázatot nyert szövetség vásárlására. A jelentős munkaeszköz beszerzése után az ügyes kezű asszonyok a jövő év elején szövőtanfolyam indítását tervezik.

(Tha)

Фолклор, уметност која живи у народу

Семинари за руководиоце фолклорних група

Српски фолклор је симбол српског народа. Фолклор повезујемо са традицијом, народном ношњом, народним веровањем, обичајима, али пре свега са предивним народним играма. Игре се преносе „са колена на колена“, али народ увек дода свој лични печат. Људи који се баве фолклором то раде са безрезервном љубављу пратећи новине. Уметнички руководиоци КУД „Вук Караџић“ из Санада усавршавају се похађајући семинаре, где се обрађују игре, песме и обичаји народа и националности наше државе. У периоду од два месеца КУД је учествовао на два семинара. Данијел Виловски, један од уметничких руководица КУД „Вук Караџић“, похађао је семинаре на Новом Београду и у Инђији. На семинару на Новом Београду 13.10.2013. године обрађивале су се „Игре из околине

Данијел Виловски на једном од наступа

Ниша“ предавача Славице Михаиловић. У Инђији 3.11.2013. године, у организацији КУД „Соко“, училе су се „Влашке игре Горњег Пореча“ предавача Дјане Костић. — Неколико година уназад учествујем на семинарима за руководиоце фолклорних група, али сам у фолклору од своје десете године. Поред посла руководиоца активан сам играч. Основама фолклора научио ме је Живојин Зиков, човек који је изнедрио велики број играча на овим просторима. Овим путем му упућујем велику захвалност. Учествујући на семинарима на Новом Београду и у Инђији сам стекао велико знање из области које су се обрађивале. Врсни предавачи су нам на својствен и препознатљив начин пренели своје искуство, које преносимо на своје играче. Учешће на семинарима подржала је управа КУД „Вук Караџић“ сносечи већи део трошкова — рекао је Данијел.

Семинари за руководиоце фолклорних група су драгоцен извор практичних и тематских садржаја, место на ком се састају љубитељи фолклора.

С. Олушки

А „ШЕП СЗÓ“ ЕGYLET –BARÁTI KÖRE

Szeretettel vár **TÉGED** is a baráti körbe. A „**ШЕП СЗÓ**”-nak varázslatos bűvöletébe.

Mi tudjuk.

TE IS szereted a szépet, és a verseket.

Oszd meg velünk **TE IS** a „**ШЕП СЗÓ**”-t.

Hiszen tudnod kell, a „**ШЕП СЗÓ**”-t nem a golyó hozza!

Magunknak kell tenni érte!

Várunk körülünkben, a **TE „ШЕП СЗÓ**”-ra!

Minden csütörtökön este.

Hozd magaddal kedvenc versedet.

Ja!-és a teázó bögrédet!

MOTIVÁCIÓ:

Teázunk és érezzük át együtt a „**ШЕП СЗÓ**” gyógyító varázslatát!

Üdvözlünk a körünkben: Az alapítók.

Csütörtökönként 15.00 órától a Városi Könyvtár olvasótermében.

А szép szó nyomában

Október hónap elején megalakult a Szép Szó Egylet Baráti Köre, amelyről már az előzőekben tájékoztattuk az olvasókat, és egyben meginvitáltuk őket, csatlakozzanak hozzánk. Már szokásunkká vált, hogy csütörtökönként, a Városi Könyvtár olvasótermében találkozunk, és kellemesen eltársalgunk, novellákat, aforizmákat, verseket olvasunk, vagy hallgatunk meg, esetenként régi újságokból szemezgetünk, és mindig figyelünk arra, hogy csak szép szó hangozzék el. Ezt a hangulatot hivatott közvetíteni az éterben is, vasárnap délutánonként 17 és 18 óra között a Max Rádió hullámhosszán indult új műsor is, amelyben Banka János színművész irodalmi szemelvényeket oszt meg a hallgatósággal, természetesen a szép szó jegyében. Hallgassák szeretettel, és látogassák a csütörtöki Szép Szó Egyletet találkozóit, amelyek már a közelgő ünnep jegyében fognak telni!

H.N.

A szülőknek össze kell tartani a családot

Vaslakodalmat ünnepeltek Csókán

Beszélgetőtársaim Baji Lajos és Baji (Závodszi) Irén, akik ez év novemberében ünnepelték házasságuknak 65. évfordulóját. 65 együtt eltöltött évet egy házasságban vaslakodalmomnak nevezünk. Szimbolizálja a vasakaratot, ami a házasság csúcsán és mélypontján is boldogságban átgazdagítja a házaspárt.

– Mesélnének a gyermekkorokról?
– Boldog gyermekkorunk volt mindkettőnknek. Abban az időben sokkal szerényebben éltünk, és éltek mindannyian körülöttünk. Ennek ellenére nem panaszkodhatunk. Én Csókán éltem gyermekkoromban – mondja Irén néni.
– Nagybátyámék neveltek fel. Lajos bácsi pedig 7 éves koráig Terjánon lakott, ekkor költöztek be Csókára. Az elmúlt idők eseményei mindkettőnkben szép emlékként élnek.
– Emlékeznek még az első találkozásra?
– Hát hogye! – válaszolták szinte egyszerre. Egy szilveszteri bálban találkoztunk. Abban az időben a gardedám nélkül nem mehettünk szórakozni. Hölgykísérőnk volt; egy idősebb nő, aki régen „jó házból való” fiatal lányokat társaságba, bálba, nyilvános helyre elkísért, s ott felügyelt ránk. A bálban ismerkedtünk meg. A férjem felkért egy angol keringőre. Mindketten nagyon szeretünk táncolni és tudtunk is. Ebből az ismeretségből néhány hónap múlva házasság lett.
– A család része a gyermek. Mesélnének róluk?
– Igen – kezdeményezte a beszélgetést Irén néni:

Porodica se okuplja oko roditelja

Naši sagovornici su Baji Lajosh i Baji (Zavodski) Iren koji su ovog novembra proslavili 65-godišnjicu braka. 65 godina braka se naziva гвозденом свадбом што симболише гвоздену жељу да се и у добру и у злу брак одржи. Обоје супружника су имали срећно детињство. Први пут су се срели на новогодишњем балу, када су под будним оком гардедаме заплесали енглески валцер. Након неколико месеци су се венчали. Сада имају две ћерке, троје унука и двоје праунака. Данас живе сами. Деца их свакодневно посећују, али најлепше је за Божић. Тада се сви окупе за свечану вечеру, а касније крај јелке певају божићне песме. Након тога следе поклони. Чика Лажош тврди да им веома брзо пролазе дани. Раније то нису примећивали. Током преподнева, међусобно се помажући, обаве свакодневне обавезе око спремања и кувања. Поподнева проводе читајући или гледајући неки добар стари филм. Сматрају да је разлог за све мањи број бракова нестрпљење код људи. У њихово време је то било другачије. Никада нису легли, а да су се љутили један на другог. Када је долазило до несугласица тетка Иренка би увек прећутала. Сачекала би погодан тренутак да са мужем на миру расправи настале проблеме. Рецепт за друготрајан и срећан брак је истрајност, разумевање и стрпљење. Годишњицу брака прослављају са породицом одласком на ручак у ресторан. Слављеничком пару честитамо 65. брачни јубилеј!

Диенеш Бригита

– Кét lányunk van, három unokánk és két dédunokánk. Mindannyiukra nagyon büszkék vagyunk. Napi szinten meglátogatnak bennünket, nem is tudjuk elképzelni másként. Térülnek-fordulnak, és már itt vannak nálunk. Segítenek mindenben. Ennyi idősen még mindig nagyon sok munkát egyedül végzünk el a házban és az udvarban is. Minden nagyobb ünnepet itt szervezünk meg nálunk. Eljönnek a gyermekeink, unokáink és dédunokáink. A karácsony különösen nagyon szép. Az ünnepi vacsora után körbeálljuk a feldíszített fát, elénekelünk egy karácsonyi éneket, és akkor jöhet az ajándékozás.

– Hogyan múlnak napjaik?
– Nagyon gyorsan múlnak a napok – válaszolta Lajos bácsi. – Fiatalabb korunkban fel sem tűnt, hogy repül az idő. Most nyugdíjasan viszont annál inkább. A reggeli órákban együtt, egymást kisegítve elvégezzük a napi teendőket: takarítás, főzés, mosás. A délutáni órákat pedig olvasással töltjük. Járatjuk a napilapokat, a hetilapokat. Irén néni huncut mosollyal bevallja, hogy ő mindezek mellett nagyon szereti a pletykarovatokat a nagyvilágból. Természetesen filmeket is nézünk, de nem úgy, mint ahogy most divat, hogy egész nap fel van kapcsolva a készülék. Kiválasztjuk, hogy milyen műsort fogunk megtekinteni. A régi magyar filmek a kedvenceink. A mai modern filmeket nem szeretjük.

– Évről évre alacsonyabb a házasságkötések száma. Mit gondolnak, miért van ez így?

– Türelmetlenek az emberek egymással szemben – osztja meg gondolatait a ház asszonya. – Idegesebbek, tapintatlanok. Nálunk ez másként volt. Mindig odafigyeltünk egymásra. Fontos volt, hogy megbeszéljük a gondjainkat. Soha nem fekszünk le úgy, hogy haragszunk egymásra.

– Ebben a házasságban kinek volt mindig igaza?
– Én mindig hallgattam – vallja be Irén néni. – Ez nem azt jelentette, hogy nem osztottam meg a gondolataimat vagy a véleményemet a férjemmel, hanem azt hogy kivártam a megfelelő pillanatot. Háziasszony voltam, a férjem pedig kereskedő. Amikor hazaért a munkából, előfordult, hogy idegesebb és feszültebb volt. Nem rohantam le a napi problémákkal. Igyekeztem kivárni a legmegfelelőbb alkalmat, hogy nyugodt körülmények között megbeszéljük a gondokat.

– Mit üzennek a házasság előtt állóknak, vagyis mi a hosszú és boldog házasság titka?

– Kitartás, együttérzés és türelem. Ez a titka a hosszú és boldog házasságnak – válaszolta a Baji házaspár szinte egyhangúlag.

– Hogyan ünneplik a házassági évfordulókat?

– Gyermekeink meglepetést szerveznek nekünk. Valamelyik vendéglőbe elmegyünk ebédelni. Együtt lesz a család – fejezte be Lajos bácsi gondolatait Irén néni. Akinek minden szavában érezhető volt, hogy az összetartozás, a családi összefüggések a legfontosabbak és a legszebbek. Nemhiába vallotta, hogy a szülők tudják összetartani a családot.

Erőt, egészséget kívánva búcsúztam el a 65. házassági évfordulóját ünneplő házaspártól!

Dieneš Brigita

A nemezelés türelemjáték is egyben

Te bárányok gyapjából való, tíz ujjal óvatosan készített, ezernyi vízcseppel meghintett, mezőn erős lovakkal görgetett, drága hazánk édes kincse, lyukadásig sose kopj, olyan legyél, mint az igaz erőd, fejér, mint a hó, erős, mint a selyem. Úgy legyen (Mongol jókívánság)

A mai világban nagyon kevesen tudják, hogy mi is a nemezelés. Annak ellenére, hogy napjainkban a gyapjából készült tárgyak reneszánszukat élik. Tiszaszentmiklóson 19 éve szerveznek nemezelőtáborot, ahol az érdeklődők ízelítőt kaphatnak nemezelésből, amely már az ősmagyarok körében is elterjedt kézművesség volt. A táborban a résztvevők megtanulhatják, hogy hogyan kell gyapjából, forró vízzel és szappannal gyönyörű használati tárgyakat készíteni. Tehát a nemez állati szőrből készül. Forróvízes gyúrás hatására, a szőron elhelyezkedő szálak összeakadnak és így ebből az összetömörödött szőrből alakul ki egy erős anyag. Bár nagyon sokféle állati szőrből lehet nemezelni, a hagyományos kézműves eljárások szinte csak a birkagyapjút használják. A finomabb anyagú nemeztárgyak a merinó juh gyapjából készülnek.

A nemezelésről tudni kell, hogy ősrégi, Ázsiából származó technika, többek között nemezsátrakat készítettek belőle. Egy jurtához kb. 200 juh évi teljes gyapjúhozamára volt szükség. Az új sátrakat gyakran a menyasszony számára állították. A nomád pásztorok a téli és nyári szállásaikon ma is nemezsátrokban laknak, a talajt és a falak egy részét nemezszőnyegekkal borítják. Úgy tartják, ott az otthonuk, ahol a nemeztakarójuk. Honfoglaló őseink ruházatának egyik jellegzetessége a nemezsüveg volt, szélét prémmel díszítették.

Ma is sokan hisznek a nemez gyógyító erejében. Reumás fájdalmaik elkerülésére nemez derékaljat használnak, sőt a sebek gyógyítására még a közelmúltban is előszeretettel használták a zsíros gyapjút. Szerencsére napjainkban újra felfedezték a nemezt, s számos ruhát, használati és díszítást készítenek nemezeléssel: nemeztáskát, báb, kalap, süveg, sál, táskák, nyaklánc, fülbevaló, ékszer, kép, dekoráció, lakáskiegészítő... A gyapjú melegsége, puhasága magával ragadja az embert, vallják a nemezelők. Akik kedvet kaptak a nemezeléshez, minden csínját-bínját megismerhetik a nemezelőtáborban Tiszaszentmiklóson, amely jövőre már 2 évtizedes múltat tekint vissza.

Dieneš Brigita

Израда филца уједно и игра стрпљења

„Ти, који си постао од јагњади и деце спретних прстију, хиљадама капи орошен, на пољани са хиљаду коња ваљан, благо наше домовине, не тањи се и не буши, буди као тврђава, бео као снег, јак као свила. Нека тако буде.“ (Монголски поздрав)

У данашње време је мало оних који знају шта је то израда филца од овчије вуне, иако живимо у ери „ренесансе“ (препорода) производа од вуне. У Остојићеву се већ 19 година организује камп израђивача филца од овчије вуне, а начине израда предмета који потичу од давнина, могу видети сви посетиоци. Филц се припрема од вуне која се натапа у врелој води, замеси са сапуном и тако добија чврст материјал. Потиче из древне Азије, где су овом техником израђивали јурте- монголске шаторе за номаде, а касније на овим просторима и неки одевни предмет, па чак и повез око струка против реуме, јер је филц од овчије вуне према веровању лековит. У новија времена се поново користи за израду декорација, минђуша, шалова, шешира, слика, лутака, накита... Сви који желе да упознају ову технику израде имаће прилику то да учине идуће године у Остојићеву.

Диенеш Бригита

Ismerjük meg eleink kézművességét

A hódegyházi Kodály Zoltán Magyar Művelődési Egyesület 2013 novemberében és decemberében az Ismerjük meg eleink kézművességét gyűjtőcímmel hagyományos kézműves napokat tartott az egyesület székházában. A rendezvényt az Emberi Erőforrás Minisztériuma és a Balassi Intézet által kiírt pályázat eredményeként valószínűsíthették meg itt Hódegyháza. A 17 fős csoport (főleg diákok) halászhálót kötött, amit ki is próbálhattak a halastó vizében. A gyerekek örömmel fogadták a késő délutánba nyúló programot, amelynek folytatása a következő évben is várható – mondta Urbán Róbert, az egyesület elnökségi tagja. A hálókötés technikáját Csanádi László Urbán Róberttel és Urbán Szilveszterrel együttműködve mutatta be a gyerekeknek.

Dieneš Brigita

Израда ручних радова у Активу жена „Орхидеја“

Остојићевачки Актив жена „Орхидеја“ је у новембру текуће године, у дому „Свети Сава“ одржао дан израде ручних радова. На сусрету је било њих 80 из 11 насеља. Осим домаћина присутне су биле и представнице из Чоке, Јазова, Санада, Падеја, Новог Кнежевца, Врбице, Банатског Аранђелова, Црне Баре, Кикинде и Накова. Циљ манифестације је размењивање нових идеја са представницама других насеља. Спретне руке су хеклале, штрикале ташне, шалове, капе. Месно удружење жена се током целе године трудило да разним, новим идејама одржи интересовање својих чланова. Својим радом желе да допринесу добробити села, па тако ове године за Божићне празнике спремају изненађење за децу из месног вртића.

Берак Ч. Бенита

Кезимунказок а тизсасентмиклоси Orchidea Női Aktívában

А тизсасентмиклоси Orchidea Női Aktíва кезимунканапот тартотт ез еџ новемберében а helybeli Szent Száva Otthonban. Az összejövetelre 11 településről 80 кезимунказок érkezett. Képviselették magukat а helybelieken kívül а csókaiaк, а hóдеgyháziaк, а szanádiaк, а padéiaк, а törökkanizsaiак, аз egyházaskériек, аз oroszlámosiaк, а feketetóiaк, а nagykikindiaiaк és а nakovóiaк. A rendezvény célja аз ötleteк megosztása más településen lévő кезимунказоккал. Horgoltак, kötötteк, táskákat, sálakat, sapkákat készitettek а szorgos kezек. А helybeli Nőegylet tagjai egész éven át szorgoskodtak és újabbnál újabb ötleteкkel igyekeztek fenntartani аз érdeklődést а tagság körében. Munkájukkal azonban törekszenек а falu javát is szolgálни. Ebben аз éџben а карácsonyi ünnepek alkalmából meglepetéssel készülнек а helybeli óvodások számára.

Dienes Brigitta

“Волонтерски центар” по други пут организује хуманитарну акцију:
„Колико љубави може да стане у једну кутију за ципеле”

Први корак: Пронаћи празну кутију у добром стању.

Други корак: У кутију ставити поклоне (играчке, књиге, бојице, слаткише), било би лепо да поклоните једну своју фотографију са лепим жељама за децу.

Трећи корак: Кутију упаковати и написати коме је намењена (дечаку или девојчици, као и узраст детета).

Четврти корак: Ваш поклон иде деци која немају од кога да га добију.

Поклоне можете да предате до 25. децембра у

ЧОКИ у просторијама „Волонтерског центра” сваког радног дана од 7 до 14 часова
ОСТОЈИЋЕВУ у просторијама Рукометног клуба „Слога”, сваког радног дана од 15 до 17 часова

ЦРНОЈ БАРИ у просторијама Месне заједнице, сваког радног дана од 9 до 13 часова
САНАДУ у просторијама Месне заједнице, сваког радног дана од 9 до 13 часова

ВРБИЦИ у просторијама Месне заједнице 20. децембра од 9 до 15 часова
ПАДЕЈУ у просторијама Месне заједнице сваког радног дана од 9 до 10 часова у периоду од 9. до 13. децембра

ЈАЗОВУ у просторијама Омладинског клуба „Светлост”, сваког радног дана од 10 до 11 часова.

Аз Önkéntes Központ idén is megszervezi а **Mennyi szeretet fér egy cipősdobozba?** elnevezésű jótékonyági akciót

Első lépés: miután beszerezte аз ajándékozásra szánt tárgyakat, keressen egy jó állapotban lévő üres cipősdobozt!

Második lépés: а cipősdobozt töltsе meg ajándékokkal (játékok, könyvek, színes ceruzák, cukorkák stb.)! Kedves lehet még egy családi fotó néhány üdvözlő sorral, jókívánsággal...

Harmadik lépés: аз elkészült ajándécsomagot csomagolja be színes csomagolópapírral, és írja rá, hány éves fiúnak vagy lánynak szánja!

Negyedik lépés: аз összegyűjtött ajándékok nehéz sorsú gyermekek részére lesznek szétosztva.

Ajándékát leadhatja december 25-éig: CSÓKÁN а Help Központ épületében munkanapokon 9 és 15 óра között,

TISZASZENTMIKLÓSON а Sloga Kézilabda Klub épületében munkanapokon 15 és 17 óра között,

FEKETETÓN а helyi közösség épületében munkanapokon 9 és 13 óра között,

SZANÁDON а helyi közösség épületében munkanapokon 9 és 13 óра között,

EGYHÁZASKÉREN а helyi közösség épületében dec. 20-án 9 és 15 óра között,

PADÉN а helyi közösség épületében dec. 9-től 13-ig munkanapokon 9 és 10 óра között,

HÓDEGYHÁZÁN а Fény ifjúsági szervezet épületében munkanapokon 10 és 11 óра között.

Ünnepi megemlékezés Kolping Adolfról

A kolpingosok nagy családja 2013. november 23-án Újvidéken а belvárosi templomban hálaadó szentmisével és ünnepi programmal emlékezett alapítójuk 200. születésnapjára.

Szerbiában а politikai változások nyomán а társadalom és а gazdaság mélyreható átalakulásban van. Az állampolgároknak személyes felelősséget vállalva tevékenyen kell közreműködniük а társadalom megújításában. Ehhez határozott értékítéletre van szükség, s ez megköveteli аз azonos felfogású emberek összefogását, továbbképzését és kezdeményezőкészségét. А Kolping mozgalom egyik legfontosabb feladata, hogy tagjaival egyre mélyebben megismertesse а keresztény értéкеket, és ezáltal tettekre serkentse őket. Ebben alapvető útmutatás Kolping Adolf életpéldája és műve, valamint а katolikus társadalmi tanítás. Fontos, hogy egyesületen belül аз egyes tagok igazi közösséget és аз otthon védettségét tapasztalják meg. Kolping-családban megélhetik és kibontakoztathatják kereszténységüket азáltal, hogy а tagok egymással szolidáris közösséget alkotnak, életproblémaik megoldásában egymás segítségére lehetnek. А Kolping-családok nyitottak mindazok felé, akik hitük szerint kívánnak élni, s е hitből indítva részt kívánnak vállalni аз időszerű társadalmi problémák megoldásában, а jövő alakításában.

Kolping Adolf mint kölni egyházmegyeс katolikus pap 1849-ben indította el mozgalmát. Teológiai tanulmányai és pappá szentelése előtt iparosként а cipész szakmában dolgozott. Fiatal káplánként személyes küldetését abban ismerte fel, hogy а nyomasztó szociális problémák enyhítésére szentelje életét. А katolikus legényegylet megalapításával а fiatalokat ki akarta vezetni аз elszigeteltségükбől, életük sikeres megoldásához kívánt segítséget nyújtani közös művelődés és önségélyezés megszervezésével. А társadalom átalakulását аз egyes emberek megváltoztatása által akarta elérни. Célja elkötelezett keresztények nevelése volt, akik képesek felelősen helytállni а családi életükben, а hivatásukban és а társadalomban. Meg volt győződve arról, hogy а társadalmi bajokat csak а keresztény elvekhez való visszatérés által lehet enyhíteni és megoldani. Szándéка szerint а kereszténységet életszerűen és bátran bele kell vinni а gyakorlati életbe.

А Kolping mozgalom alapját а Kolping-családok képezik. А közösség jellegzetessége: családszerű, nemzedéкеket átfogó, katolikus, demokratikus, továbbképző, tettere kész, kedélyes. Az azonos beállítottság, аз együtt végzett szociális munka örömet jelent. А Kolping-család életére jellemző а vidám társas együttlét. А kedélyes összefüvetеk hozzátartoznak аз egyesületi élethez: а szociális problémákat felismerve а közösség keresztény felelősségtudatból indítva, erejéhez mérten tevékenyen bekapcsolódik а szükséges feladat végrehajtásába. А Kolping-család önképző közösségnek tekinti magát. Igyekszik olyan továbbképzési lehetőséget biztosítani, mely а tagok személyes boldogulása szempontjából hasznos, különösen а vallás és világnézet, а házasság és család, а munka és hivatás, és nem utolsó sorban а társadalom és politika tárgykörében. Az utóbbi téma célja а tagok felkészítése, hogy aktívan be tudjanak kapcsolódни főleg а területi önkormányzatok szintjén а társadalom átalakításába. А tagok maguk választják meg vezetőségüket, felelősséggel végzik а vállalt feladatokat, és egyéni lehetőségeiket а közösség javára bontakoztatják ki. А tagok átérzik, hogy őket а Jézus Krisztusba vetett hit kapcsolja egymáshoz. Az egész Kolping mozgalom és а helyi Kolping-család аз egyház részének tartja magát, vállalja а katolikus társadalmi tanítás útmutatása szerinti apostolságot а társadalmi életben.

Védőszentjüknek munkás Szt. Józsefet, Jézus apját választották, aki maga is iparos volt. А védőszent napja, május elseje, ma is а mozgalom legnagyobb ünnepei közé tartozik.

А Kolping mozgalom zászlaja naracssárga-fekete közepén а K betűvel. А narancssárgа és а fekete аз örömet és а komolyságot szimbolizálják, összefonódásuk jelképezi, hogy аз életben is е kettő helyes aránya adhatja meg а kiegyensúlyozottságot és а boldogságot аз embereknek. Az egyesület jelmondata 1849. óta változatlan: Isten áldja а tisztес ipart!

H.N.

Ünneplő kolpingosok

Чланови Колпингшког друштва

Сећање на Адолфа Колпинга

Велико удружење Колпинг породица је 23. новембра 2013. године свечаним програмом и светом мисом обележило 200 година од рођења оснивача. Адолф Колпинг је основао овај покрет 1849. године као свештеник жупаније у Келну. Пре студија теологије и заређења за свештеника, радио је као обућарски шегрт. Још као млади капелан препознао је своју мисију да живот посвети ублажавању тешких социјалних проблема. У Келну, 1. маја 1849. године, заједно са још седморицом младих шегрта основао је „Католичко удружење шегрта”. Несебичан рад и залагање су донели резултате, те 1865. удружење броји већ 25000 чланова у више од 400 задруга широм Европе и Северне Америке. Католичко удружење шегрта је себи за циљ поставило помоћ младима кроз заједничко културно образовање и међусобно помагање за бољи живот. Промену друштва је могуће постићи само променом појединаца. Циљ му је био одгој заклетих верника, хришћана одговорних према породици, својој професији и друштву.

H.X.

Код ендокринолога и у Дому здравља Чока

Од октобра месеца 2013. године оболели од шећерне болести имају могућност да се на преглед јаве ендокринологу и у Дому здравља Чока. Наиме, др Душан Јеринкић, интерниста – ендокринолог, стално запослен у болници у Кикинди сваког другог четвртка ординира и у Дому здравља у Чоки. Пацијенти дијабетичари треба да се пријаве на шалтеру опште праксе у Дому здравља и са упутом од свог лекара се јављају на преглед, који је за пацијенте бесплатан. Потребно је да имају и лабораторијске анализе крви и мокраће, које ће приказати ендокринологу. Ово је свакако значајно за пацијенте, јер на преглед сада не морају да одлазе у Сенту или Кикинду. Важно је и то да ће се брже стизати на преглед код ендокринолога, а самим тим ће и избрани лекар пре добијати налазе специјалисте тј. субспецијалисте ендокринолога. Тиме ће се брже спроводити адекватна терапија, што је за пацијенте најбитније. Такође, од изузетног је значаја и то што др Јеринкић информисе пацијенте о природи шећерне болести, наравно, одређује адекватну терапију, али и дијету и тзв. хигијенско-дијететски режим. Дакле, уз дијагностику и терапију спроводи се и здравствено-васпитни рад са пацијентима.

Доктор Јеринкић са својим радом у Дому здравља Чока почиње у 8 часова (ујутро), сваког другог четвртка и за један дан је у могућности да прими десет пацијената.

Чпајаковић др Освит

Endokrinológus rendel a csókai Egészségházban is

2013. októbertől a cukorbetegeknek lehetőségük van a csókai Egészségházban is vizsgálatra jelentkezni az endokrinológushoz. Dr. Dušan Jerinkić belgyógyász-endokrinológus, aki a nagyikindai kórházban van állandó munkaviszonyban, minden második csütörtökön rendel a csókai Egészségházban. A cukorbeteg az Egészségház általános osztályának tölőablakánál, választott orvosuk beutalójával ingyenes vizsgálatra jelentkezhetnek. Rendelkezniük kell laboratóriumi vér- és

vizeleteredménnyel, melyet felmutatnak az endokrinológusnak.

Ez mindenképpen jelentős előrelépés a betegek számára, mivel nem kell Zentára vagy Nagyikindára utazniuk. Fontos tényező az is, hogy rövidebb időn belül kapnak időpontot a vizsgálatra, és kezelőorvosuk hamarabb megkapja a szakorvos, illetve endokrinológus leletét, ezáltal gyorsabban meghatározhatja a megfelelő terápiát, ami a páciensek számára a legfontosabb. Igen nagy jelentőségű az is, hogy Dr. Jerinkić tájékoztatja a pácienseket a cukorbetegségről, meghatározza a szükséges terápiát, de a diétát és az úgynevezett higiéniai-dietetikai rendszert is. Tehát a diagnosztika és terápia mellett a páciensekkel egészségügyi-oktató munka is folyik.

Doktor Jerinkić a csókai Egészségházban reggel 8 órától kezdi meg a munkát – mint már említettük – minden második csütörtökön, és egy nap tíz pácienset tud fogadni.

Dr. Čpajaković Osvit

У вртлогу дроге и зависности

Одржано предавање о наркоманији у ОШ „Јован Поповић“

У Основној школи „Јован Поповић“ у Чоки је 25.11.2013. године одржано предавање на тему наркоманије. Учесници предавања били су ученици 7.а и 7.б одељења са родитељима и одељењским старешинама. О овој деликатној и, нажалост, актуелној теми говорили су представници Дома здравља Чока др Леваи Ибоја и др Освит Чпајаковић и представници Полицијске станице Чока Жељко Поповић, Владимир Шпирић и Теркељ Игор. Представници ПС Чока су говорили о искуствима из праксе, о законима, док су доктори сагледали ову тему са медицинског аспекта. Пројектујући фотографије особа зависних од дроге и врста дроге предочили су ученицима шта је дрога и какве последице изазива.

Предавању је присуствовао и младић који је прошао кроз пакао дроге и како сам каже упропастио свој живот. Особа која је искусила такав начин живота, тзв. „жива библиотека“, учествујући на предавањима одговара на постављена питања. Младић је био спреман да стане пред слушаоце и подели са њима све кроз шта је прошао. Ученици су пажљиво слушали његову причу, која им је остала упечатљива. Како кажу, на очигледном примеру су увидели и чули какво је дрога зло. Храброст овог младића да исприча о почецима узимања дроге, скривању од родитеља, крађама, куповини дроге, немерљива је! Сада му се чини како је тај део живота као неки непознат филм. То и није био живот... Почео је са лечењем када је сам одлучио да је доста! Сагледао је свој упропаштен живот, другове који су умирили. Веома млад се упустио у зло, али је, на срећу, успео да се извуче. Сада живи мирним животом у малој средини. Одајемо му признање на истрајности да се излечи. Његова прича дала је значајан допринос борби против наркоманије. Желимо му много среће!

Јелена В.

Обележен 1. децембар — Светски дан борбе против сиде

У понедељак 2.12.2013.године волонтери Волонтерског центра у Чоки обележили су 1. децембар — Светски дан борбе против сиде. Тим поводом су одржане презентације у Основној школи „Јован Поповић“ у Чоки и Санаду за ученике осмих разреда. Гости презентације су били Александра Раичевић, директорица Центра за социјални рад, Мелинда Шеган, чланица Општинског већа задужена за образовање, спорт и омладину и Јулијана Багдал, директорица ОШ „Јован Поповић“.

У Санаду су презентацију одржали волонтери Бојана Вукчевић и Сава Пантелић, а у Чоки координатор Волонтерског центра Владимир Штеванов и Далиборка Тењовић. Презентације су одржане на српском и мађарском језику. Том приликом су ученици могли да добију корисне информације о томе шта је ХИВ вирус, а шта СИДА, како се манифестује, како се заштитити од болести и које су могућности превенције. Ученицима су подељени флајери на којима се налазе информације о АИДС-у и презерватив уз упутство за коришћење.

Волонтери су посетили и Хемијско-прехранбеноу средњу школу у Чоки где су свим ученицима поделили флајере и презервативе.

— Овом акцијом смо желели да подигнемо свест младих у општини Чока о значају превенције од ове опаке болести. Сматрам да је битно што раније покренути ову тему код младих, како би почели правилно да размишљају и брину како о свом тако и о здрављу других. Наредне године имамо у плану да ову акцију проширимо на све школе у општини Чока. Овом приликом бих желео да се захвалим Удружењу „Превент“ из Новог Сада, Асоцијацији „Дуга“ из Шапца и Асоцијацији „Јазас“ на сарадњи и подршци у реализацији ове акције“ — изјавио је Владимир Штеванов, координатор Волонтерског центра.

Далиборка Тењовић

Előadások december 1-jén, az AIDS világnapja alkalmából

Hétfőn, 2013. 12. 02-án a csókai Önkéntes Központ munkatársai az AIDS világnapja kapcsán előadásokat szerveztek a Jovan Popović Általános Iskola csókai és a szanádi nyolcadikos diákjai számára. Az előadásokon jelen voltak Aleksandra Raičević, a Szociális Központ igazgatónője, Melinda Šegan, a községi tanács oktatással, sporttal és ifjúsággal megbízott tagja és az iskola igazgatónője, Julijana Bagdal.

Az előadásokat Szanádon Bojana Vukčević és Sava Pantelin, Csókán pedig Daliborka Tenjović és Vladimir Števanov tartotta, szerb és magyar nyelven is. A tanulók fontos információkat kaptak a HIV vírusról, a SIDA betegségről, valamint a védekezésről, a fertőzés megelőzéséről. A diákoknak szórólapokat osztottak, amelyeken az AIDS-ről olvashattak, és egy-egy gumióvszert használati utasítással.

Az önkéntesek felkeresték a csókai Vegyészeti-Élelmiszeripari Szakközépiskolát is, ahol szintén szórólapokat és óvszert osztottak a diákoknak.

— Ezzel az akcióval szeretnénk a csókai fiatalokban tudatosítani a védekezés fontosságát ezzel a súlyos betegséggel szemben. Szerintem minél korábban el kell beszélgetni a fiatalokkal erről a témáról, hogy idejekorán tudatosodjon bennük, hogy vigyázniuk kell a saját, és mások egészségére is. Terveink szerint jövőre községünk minden iskolájában szervezünk ilyen akciót. Szeretnék köszönetet mondani az újvidéki Prevent, a šabaci Duga és a JAZAS egyesületeknek, akik együttműködésével és támogatásával valósítottuk meg ezt az akciót — mondta Vladimir Števanov, az Önkéntes Központ koordinátora.

Daliborka Tenjović

A kábítószer és a függőségek örvényében

A Jovan Popović Általános Iskolában a narcomániáról tartottak előadást

2013. 11. 25-én a csókai Jovan Popović Általános Iskolában a narcomániáról tartottak előadást. A 7.a és 7.b osztályok tanulóinak, szüleiknek és osztályfőnökeinek erről a súlyos, de sajnos aktuális problémáról az Egészségház dolgozói, dr. Lévai Ibolya és dr. Osvit Čpajaković beszélt. Jelen voltak a helyi rendőrállomás képviselői is, Željko Popović, Vladimir Špirić és Törköly Igor. A rendőrök megosztották tapasztalataikat, és ismertették az ide vonatkozó törvényeket, míg az orvosok egészségügyi szempontból közelítették meg a témát. Drogfüggő személyek fényképeit vetítették, ismertették a kábítószeres fajtáit, és fogyasztásuk következményeit emelték ki.

Az előadáson jelen volt egy fiatalember, aki megjárta a kábítószer poklát, tönkretette az életét. Ő rendszeresen részt vesz ilyen előadásokon, elmondja, mi minden ment keresztül, válaszol a hallgatók kérdéseire. A tanulókat mélyen megérintette az őszinte vallomás, amely a drogozás kezdeteiről, drogvásárlásról, lopásokról, a szülők előtti titkolózásról szólt. Amikor a fiú szembesült tönkretett életével, látta meghalni a barátait, akkor orvosi segítséget kért. Sikertelen kimenekítetnie magát a kábítószer fogságából, ma nyugodt életet él egy kis közösségben. Kitartása minden elismerést megérdemel, története jelentősen hozzájárul a kábítószeres elleni harc sikerességéhez. Sok szerencsét és kitartást kívánunk neki!

Jelena V.

Божји пост за православне вернике

Почетак јесени карактерише и сезона слава по православном црквеном календару, а међу оне које слави велики број породица јесу Преподобна мати Параскева – Света Петка, 27. октобра, Свети великомученик Димитрије – Митровдан, који се обележава 8. новембра по новом календару и Сабор светог архангела Михаила – Аранђеловдан, 21. новембра. Новембар је и месец када почиње шестонедељни Божићни пост, који претходи најрадоснијем хришћанском празнику Рођењу Исуса Христа – Божићу.

Божићни пост траје до причешћа верника на Божићној литургији, 7. јануара. СПЦ наводи да пост није само уздржавање од појединих јела, већ да подразумева и духовни пост, односно уздржавање од страсти и грехова. Хришћански пост води порекло од Исуса Христа. Он је сам постио, говорио о посту и рекао да ће Његови ученици постити. Према тумачењу владике Николаја Велимировића пост се састоји од уздржавања од мрсне хране, злих мисли, похотних жеља и рђавих дела, као и у умножавању молитава, добротина и ревносном упражњавању хришћанских врлина, јер је подвиг поста телесни и духовни. Циљеви су, поучава владика Николај „очишћење тела, јачање воље, уздизање душе изнад тела, а све ради прослављања Бога и поштовања његових светитеља“. На сајту Српске Православне Цркве о Божићном посту каже се да траје четрдесет дана, али није тако строг као Велики Пост. Почиње 15/28 новембра, а завршава 24. децембра/6. јануара. У току целог овога поста не једемо месо, бели мрс и јаја. Уље и вино су дозвољени свим данима осим среде и петка, који се посте „на води“. Риба се једе сваке суботе и недеље као и на Ваведење Пресвете Богородице, чак иако празник падне у среду или петак. Последња недеља Божићног поста пости се строжије, без употребе рибе, а по могућности „на води“. На Бадњи дан се не употребљава ни уље ни вино, већ се обавезно пости „на води“. Веома је важно да православни хришћани, који живе у земљама у којима се новогодишњи празници славе по новом календару и падају у време Божићног поста, не прекидају пост, већ да Нову годину прослављају када она дође по православном календару, поштујући традицију својих предака и црквена правила.

Припремио: Н. Колунџија

„Az Ige testté lett és közöttünk lakott” Jn 1,14

Szívesen nevezzük a mi mai rohanó, habzsoló világunkat fogyasztói társadalomnak, ahol az „én” és annak járuléka (jólétem, sikerem, kényelmem, javaim stb.) válnak fontossá mindenek felett, sokszor akár mások kárára is. És innen már csak egy lépés választ el bennünket attól, hogy ezt a társadalmat a vallásra érzékeny ember istentelennek nevezze. A felvilágosodás óta mintha kiűztük volna Istent a világunkból, legalábbis a profán hétköznapi világunkból. Visszaszorítottuk Őt a templomok kőfalai közé. Jól megvagyunk nélküle, különösen ha minden rendben alakul az életünkben. A helyzet csak akkor válik kérdésessé, amikor szenvedéssel, sikertelenséggel, kudarcokkal találkozunk. „Hol van az Isten? Miért engedi megtörténni?” – kérdezzük, amikor észbe kapunk, kit is kellene mindenért felelősségre vonni? De hogyan is lehetne Ő mindenhol jelen, amikor mi magunk osztottuk fel a világunkat szentre és profánra? Nem is az Ő jelenléte hiányzik, hanem a mi látásmódunk, istenkeresésünk hiányos.

János evangéliumának bevezetője, amit karácsony ünnepén hallunk a templomban, megválaszolja ezt a problémánkat: „Az Ige testté lett.” A logosz (ige) szó, amit János apostol itt használ, jól ismert fogalom abban a görög kultúrától átitatott környezetben. Immár hat évszázada használták a görög bölcsek, gazdag jelentést tulajdonítva neki: szó, értelem, törvény, rend, mérték. Hérakleitosz (Kr.e. VI. sz.) a Logoszban látja a világ alapját. A világmindenségben rend uralkodik: a fizikai és logikai

törvények stabilitása biztosítja, hogy az események egy meghatározott mederben folyjanak. Ezek szerint a Logosz, a Rend, az Értelem testesül meg minden egyes eseményben, még egy porszem földre hullásában is. A Logosz hatja át a profán világunkat is a legutolsó kis zugig.

És mégis: „A világba jött, a világban volt, általa lett a világ, mégsem ismerte föl a világ” (Jn 1,10) – olvassuk az ünnepi evangéliumban. Vagy: „Bár a Logosz ez. Örökre képtelenek felfogni az emberek, előbb is mint hallották volna, és azután is, hogy már meghallották. Mert bár minden e szerint a Logosz szerint lesz, mégis olyanok mintha nem vennének tudomást róla” (Hérakleitosz, 1. töredék). Meglepő a hasonlóság a két panasz között. Hérakleitosz még tovább megy: „Amivel legfolytonosabban érintkeznek, a Logosszal, azzal meg hasonlóságot vannak, és amibe naponta belebotlanak, az nekik mintha idegen lenne.”

A görög filozófia az a meleg és puha jászola az emberi elmének, amelybe a kisded Logosz beleszülethetett, amikor az emberiség arra a nívóra jutott, hogy legalább kevesen felismerhessék – „A világba jött, ...mégsem ismerte föl a világ” (Jn 1,10). Lehetősége mindenkinek van, mindenkinek meg születik, ismerjük fel, fogadjuk be, hogy általa megéltük a mindenki által óhajtott békességet és boldogságot, amit szeretettel kívánok szentkarácsony ünnepére minden olvasónak és minden jóakaratú embertársamnak.

Hajdu Sándor plébános

Danas se bezvredne stvari smatraju vrednostima

Разговор са Маша Тамашом,
жупником у Сајану, Остојућеву,
Падеју и Јазову

Маша Тамаш је завршио Теолошки факултет у Сегедину и од 2003. године служи као жупник. Тренутно живи у Падеју, а службу врши и у Сајану, Падеју, Остојућеву и Јазову. Још као дете се одлучио за овај позив. Према његовим речима највећи број верника је међу старијом популацијом. Омладина избегава одласке у цркву, док је одзив деце задовољавајући захваљујући вероучитељима. Што се тиче омладине и интернета, жупник се труди да прати трендове и појављује се на друштвеним мрежама, где макар и на тренутак успева да скрене пажњу младих на Библију. Нажалост, у данашњем свету су безвредне ствари постале вредности и омладина је често збуњена када треба да донесе неке важне одлуке. Тада му се неки и обрете за помоћ. Наравно, жупник је увек ту да помогне саветом, али питање вере је, ипак, питање личне одлуке. Свету мису припрема читајући Библију, а проповеди увек обогати неким примером из свакодневног живота. Слободно време углавном проводи читајући. Свим људима за Божић поручује: – „Када Бог покуца на врата Ваших срца, отворите му.“

Диенеш Бригита

A mai világban az az érték, ami értéktelen

Beszélgetés Masa Tamás plébánossal, aki Szajánban, Tiszaszentmiklóson, Padén és Hódegyházán látja el a szolgálatát

Masa Tamás a szegedi Hittudományi Főiskolán szerezte meg oklevelét, és 2003 óta szolgálja az Urat, mint plébános. Szolgált Nagybecskerekben, Sándoregyházán. Pillanatnyilag Padén él, és Szajánban, Padén, Tiszaszentmiklóson, Hódegyházán látja el a papi teendőit.

– Miért választotta ezt a pályát?

– Már gyermekkoromban sokszor megfordult a fejemben a gondolat, hogy pap legyek, később az utam más irányba terelődött, a végén mégis hazatértem...

– Kik segítették meghozni ezt a döntést?

– A környezetemben élő és munkálkodó plébánosok. Név szerint Bogdán József, Király Tibor, Haupt József segítettek megerősíteni a hitemet. Mégis a legfontosabbnak azt tartom, hogy Isten ajándéka a papság.

– Hogyan látja környezetében a magyar katolikusság helyzetét?

– A hívők zömét a közép és az idősebb korosztály képviseli. Az ifjúság valahogy kimarad a hitvilágból. Azonban hitoktatónak köszönve, a gyerekek nagyon szép számban jelennek meg a szentmisén és a hittanórákon.

– Milyen a kapcsolata a falu vezetésével, segítik a munkáját?

– Igen. Lehetőségeikhez mérten hozzájárulnak. Úgy mond barátai viszonyba vagyok a legtöbbszörrel. Fontosnak tartom a közvetlen beszélgetéseket, a napi szinten való kommunikációt. Az apró-cseprő ügyektől a nagyobb

bakig együtt kell dolgoznunk a falu lakosságának érdekeit figyelembe véve.

– És a fiatalokkal?

– A fiatalabb nemzedék az internet világában nőtt fel. Igyekezem ezen a téren is „trenden” maradni, a világhálón könnyebben el tudom érni őket. Még ha pillanatokra is, de figyelembe veszik az általam feltett napi idézeteket, hiszem, hogy sokan elgondolkoznak rajta. Igen fontosnak tartom, hogy felhívjam a figyelmüket arra,

hogy a Bibliát nem habzsolni kell. Hanem részenként olvasni, és elgondolkodni az olvasottakon. Minden leírt szónak üzenete van az ember számára. Sajnos azt is tapasztalom, hogy a mai világban gyakran az az érték, ami értéktelen... Ettől függetlenül, azt hiszem nem szabad erővel a hit felé fordítani őket. Utat kell mutatni nekik, de a legfontosabb hogy saját döntésük legyen a hit és a vallás. Gyakran keresnek fel, és akkor szívesen meghallgatom őket, természetesen befolyásolni nem szeretnék senkit.

– Hogyan készül a szentbeszédeire?

– Minden szentmisémet valakiért vagy valamiért mutatom be. Először a Szentírást olvasom el, amelyen elgondolodom, és a mindennapi életből igyekezem példát venni. Tapasztalom, hogy az emberek számára ez sokkal kézzelfoghatóbb, érthetőbb.

– Szabadidejét mivel tölti a legszívesebben?

– Mivel ennyi helyen végzek szolgálatot, szabadidő nagyon kevés van. Ezt a keveset viszont olvasással töltöm a legszívesebben.

– Maga szerint mi a karácsony üzenete?

– A karácsony üzenete? Isten belép a világba, hozzánk gyarló emberekhez, megszólít bennünket. Ha Isten be szeretne lépni a kis világunkba, engedjük be. Minden nap megszólít bennünket: – Én veled vagyok! És átölel. Szeretném, ha minél több ember átérezné ezt karácsony tájékán.

Dienes Brigitta

Трезни и после 50 чаша вина

Енолог Горан Аџић открива тајне дегустатора вина и алкохолних пића

Једног од твораца чоканског брэнда, вина „Ждрепчева крв“, Горана Аџића (52), дипломира-ног енолога из Чоке, познају и признају многи власници винограда и воћњака, произвођачи вина и ракија. Своје знање и искуство користи да би им на стручним предавањима широм Војводине помогао да у овим захтевним пословима буду још успешнији, а као председник комисија на многим манифестацијама где се оцењује квалитет пића, тврди да је строг и да се никада није опио. Како каже „вино и ракија се не пију већ пробају, ужива и прича о њима“. Како је то када се у току једног дана или вечери мора пробати и изабрати најквалитетније вино или ракија у конкуренцији више десетина или стотина узорака и остати трезан и због чега је место технологи-га у Винарији „Чока“ заменио професијом професора математике у основној школи у Санаду, за „Чоканску хронику“ каже:

Горан Аџић на оцењивању вина у Орловату

– Дипломирао сам на винама и девет година радио у винарији Комбината „Чока“, што је за мене била „висока практична школа“ у производњи вина, ракија и алкохолних пића на бази етанола. Пренео сам искуство на нове власнике подрума и оставио им у аманет производњу „Ждрепчеве крви“, „Сангрије“ и друге производе престижног подрума, као и младе технологе способне да могу самостално да раде овај посао. Они су сада ову палету проширили и наставили стазама које смо утабили 2000. године када је почела нова епоха у историји чоканског подрума старог више од једног века – каже енолог Аџић. – Радити у великој винарији значи провести на послу 24 сата. Када сам се заситио, упустио сам се у нов изазов са малим произвођачима где има више лепоте у стварању. Мали мој удео у креирању било које фазе добијања вина код њих причињава веће задовољство него ићи утабаним стазама које смо имали у винарији. Због тога сам отишао у просвету, јер као просветни радник имам више времена да организујем предавања, дегустације и оцењивања и да што већем броју људи пренесем властито искуство, објашњава Горан Аџић. Када говори о оцењивачком послу, каже да ракије и вина треба пробати. Не пити, већ дегустирати, уживати и причати о њима.

– У почетку оцењивања нису била карактера као сада. Оцени се квалитет, утврди број поена, испишу оцене, број поена и доделе награде. Саме оцене нису посебно интересовале произвођаче већ примедба. Због тога смо почели да на сваком листићу, поред оцене, остављамо коментар шта је добро, а шта није у том пићу. Ти коментари су били интересантни зато што су људи били жељни да чују шта не ваља да би могли да га поправе, – говори.

Кренуо је технолог Аџић почетком овог века са циклусом предавања и показним дегустацијама, где се скупе винари и оцењују божанско пиће, познато као „Бахусова капљица“, а слично је и са ракијама.

– Сви учесници уче да оцењују и примећују различите укусе, мирисе и све остало у вину и ракији. У зависности да ли има нешто карактеристично код неког узорка, дегустација се зауставља и почиње прича о томе у ком делу технолошког процеса је настало то што се налази у пићу и дајемо рецепт шта да се уради да би се санирао недостатак. На тај начин стечено знање и искуство преносимо на произвођаче, воћаре, виноградаре и све заинтересоване људе. Они који су примили савет су већ следећих година одскочили у великој мери од осталих са квалитетом и наравно да су имали и сва остала задовољства која једно лепо вино или жестина могу да пруже – тврди Аџић. Он објашњава да на манифестацијама винара, као што је у Темерину, где треба оценити 600 и 700 узорака вина, то раде формиране екипе оцењивача које дегустирају између 40 и 50 узорака, мада је 30 узорака по оцењивачу препоручљиво за један дан.

Сензорско оцењивање пића

Област изнад стандардног оцењивања је сензорика и сензорско оцењивање пића, за шта је потребно посебно школовање и посебан тренинг.

– У Србији још немамо оваквих стручњака, а намера ми је да се за овакво оцењивање оспособим у Мађарској, пре моје биолошке зрелости, јер је познато да после 60 година живота, човек губи један део чулних способности – каже енолог Горан Аџић.

– Оцењивање се врши у адекватним просторијама, без дуванског дима, са природном светлошћу и уз одговарајуће чаше. Прво се оцењују лагана пића, сува вина, бела, розе и на крају црвена. Између се праве паузе, да би се чула одмориле, а за испирање се користе неутрална пића и храна, минерална или обична вода, сир, хлеб, јабуке, а све више и млеко, које најбрже поврати чула. Тражи се велико искуство оцењивача и њихова истрајност, што значи да могу да пробају пуно вина, а да им се чула не засите. Нема то везе са пијанством и колико памтим никоме се од оцењивача није десило да се напије. Проблем је да се после извесног броја вина чула засите и блокирају. Тешко можете оцењивати квалитет вина када немате потребан праг надражљивости чула. Због тога се праве паузе, а како време одмиче паузе бивају све дуже да би се чула одмориле. Аџић каже да оцењивача има свих професија, професора, енолога, виноградаре, љубитеља и познавалаца вина, али да је мањи број оцењивача из такзваних винских редова, чији је други задатак.

Текст и фотографија: Н. Колунџија

Фазанчићи од следеће године у новом прихватилишту

Ловачко друштво (ЛД) „Остојићево“ из Остојићева добило је средства за изградњу новог прихватилишта за фазанчиће и бушење бунара у склопу прихватилишта. Вредност пројекта је 370.000 динара, а средства су добијена од Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство. Радови на изградњи прихватилишта су започети. Чланови ЛД оградили су жицом место предвиђено за изградњу прихватилишта, а и бунар је ископан. Марта, наредне 2014. године, ловци ће направити кров, изградити хранилице и надстрешницу за фазанчиће у случају лошег времена. Досадашње прихватилиште које је користило ЛД „Остојићево“ је дотрајало и постојала је могућност да лисице и пси луталице направе штету. Према речима председника ЛД „Остојићево“ Арсена Грбина захваљујући добијеним средствима овај проблем је решен на дужи наредни период, јер је обезбеђен квалитетан објекат за прихватање и адаптацију фазанчића. – На овом прихватилишту доњи део жице је забетониран, па предатори не могу да уђу у прихватилиште – рекао је Грбин. Он је још додао да је у непосредној близини прихватилишта ископан бунар како би фазанчићи имали свежу пијаћу воду, коју ће, такође, користити и за заливање ветробранског појаса.

Прихватилиште и бунар

Новоизграђено прихватилиште може да прими до 1000 фазанчића, што и одговара потребама ЛД, које сваке године купује од 700 до 1000 фазанских пилића. Сваке године „Остојићево“ добија фазанчиће старе од 6 до 8 недеља у јуну или јулу и месец дана их чувају ловци у сменама од по 12 часова, након чега их пуштају на различитим локацијама ловног терена друштва.

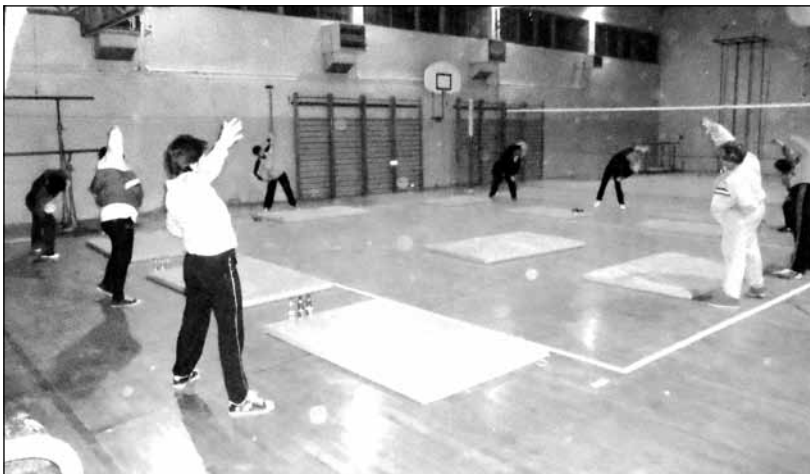
Ловачко друштво „Остојићево“ је једна од секција Ловачког удружења „Дропља“ из Чоке, преко којег је и конкурисано за средства. ЛУ „Дропља“ сваке године конкурише за изградњу прихватилишта и бушење бунара, а средства се сваки пут додељују другој секцији. Претходне године секција „Врбница“ је добила средства, а ове године „Остојићево“. Према речима секретара ЛУ „Дропља“ Слободана Радновића изградња ове фазанерије ће сигурно поспешити узгој, као и здравствено стање фазанчића. – Ново прихватилиште је на мирнијем терену, нема саобраћаја, па ће фазанчићи пре подивљати – рекао је Радновић. Следеће године ће средства бити додељена секцији „Јазово“.

Д. Грбин

Аматерски аеробик у Падеју

Група жена у Падеју се већ четири године окупља и редовно волонтерски одржава тренинге аеробика. Чланице овог аматерског друштва не плаћају чланарину, а ни жене које воде тренинге не добијају никакву надокнаду. Тренинзи су настали на иницијативу Месне заједнице и иако је за сада аматерско друштво, планирају да га региструју при Удружењу жена у Падеју. Постоје две групе жена, како чланице друштва кажу, млађа и старија. Старију групу чине пензионерке и тренинзи су мало лакши у односу на млађу групу. Вежбе раде стојећи у кругу, без музике са пуно приче, смеха и добрих рецепата за колаче. Ана Ленђел води ову групу од почетка и каже да увек влада весела атмосфера, а да вежбе помажу женама да буду виталније у свакодневном животу. – Групу чине седам пензионерки које никада не изостају са тренинга. Чак и када сам спречена да дођем, оне се саме окупе и ураде вежбе – каже Ана. Једна од пензионерки Јулиш Смиљански активна је од настанка овог аматерског друштва и како каже труди се да уради све задате вежбе. – Некада сам се бавила рукометом, активна сам и драго ми је што овако нешто постоји у Падеју – рекла је она. Старију групу води Олгица Степанов, али је тренутно одсутна, па је замењују Марта Месарош и Тинда Ненадов. Како каже Марта Месарош није јој тешко да долази и држи тренинге, сад док мења Олгицу, али сви долазе најпре због себе. – Олгица се труди да тренинзи буду другачији, додаје увек нешто ново, преко интернета проналази нове покрете и музику. Увела је и вежбе јоге, које радимо на крају тренинга – рекла је Марта. На тренинге редовно долази око шест жена, али има и нових полазница. Тренинзи су отворени за све заинтересоване жене. Одржавају се понедељком, средом и петком од 18:30 до 19:30 часова у Основној школи „Серво Михаљ“ у Падеју. Током летњег распуста тренинзи се одржавају на фудбалском терену, док се у време зимског распуста тренинзи прекидају.

Д. Грбин

Amatőr aerobik Padén

Padén immár négy éve nők számára rendszeresen aerobik edzéseket szerveznek. Ennek az amatőr csoportnak a tagjai nem fizetnek tagsági díjat, az edzések vezetői sem kapnak semmilyen anyagi ellenszolgáltatást. Az akciót a helyi közösség indította el, terveik szerint a csoportot a padéi Nőegylet részeként regisztrálják majd.

Ebben az egyesületben a nők két csoportot alakítottak ki: egyiket az idősebbek, a másikat a fiatalabbak alkotják. Az idősebbek csoportjában nyugdíjasok vannak, számukra a gyakorlatok kicsit könnyebbek. A gyakorlatokat körben állva, zene nélkül végzik, beszélgetve, nevetgélve, közben még kalácsrecepteket is megírtak. Ezt a csoportot kezdettől fogva Lengyel Anna vezeti, aki elmondta, hogy az edzések mindig

vidám hangulatban telnek, és a gyakorlás segít az asszonyoknak megőrizni vitalitásukat.

– Hét nyugdíjas nő jár rendszeresen edzésre, akkor is összejönnek, ha én valami okból nem tudok jelen lenni – mondta a csoportvezető. A csoport egyik legaktívabb tagja Smiljanski Julianna, aki a megalakulás óta tag, és nagyon igyekszik végéigcsinálni az összes gyakorlatot. „Fiatal koromban kézilabdáztam, szeretek mozogni, örülök, hogy van erre lehetőség itt Padén” – mondta.

A másik csoportot Olgica Stepanov vezeti, akit elfoglaltsága miatt most Mészáros Márta és Nenadov Tünde helyettesít.

– Olgica igyekszik az edzéseket változatossá tenni, az internet segítségével újítja a gyakorlatokat és a zenét. Az edzés végén egy kicsit jógázunk is – mondta Márta. A csoportba hat nő jár rendszeresen, de gyakran megjelennek újak is.

Az edzéseket minden érdeklődő nő látogathatja, ezeket hétfőn, szerdán és pénteken 18:30-tól 19:30-ig tartják a Szevá Mihály Általános Iskolában. Nyáron a labdarúgó pályán gyakorolnak, a téli szünetben az asszonyok is szünetet tartanak.

D. Grbin

ФК „Слога“ јесењи првак Потиске лиге

Фудбалски клуб из Остојићева је у последњој утакмици јесењег дела сезоне савладао екипу „Јединства“ из Мартоноша више него убедљивим резултатом 12:0 и тиме заузео прво место на табели Потиске лиге. Голове на утакмици постигли су: Небојша Баук (4), Марко Мијић (2), Томислав Димић (2), Стеван Мартиновић, Александар Димић, Данијел Булатовић и голман Дарко Томашев из пенала.

„Слога“ у нападу

Остојићевчани ће према томе такмичење презимити на челу табеле са три бода више (40) наспрам другопласиране екипе „Обилић“ из Новог Кнежевца.

Плаво-бели заслужено су дошли на чело табеле јер не престају са серијом успешних утакмица у овом такмичењу. У прилог томе иду и подаци да су из 14 утакмица, чак 13 пута изашли као победници и само једном одиграли нерешено.

Победе остојићевчанског клуба неретко су издејствоване великим бројем голова, па је тако на утакмици се екипом „Шампион“ из Орома, „Слога“ победила резултатом 9:0. Ништа мање запажени резултати нису били ни против екипа „Хајдук“ из Подлокања (6:1), „Тиса“ Адорјан (4:2), „Јединство“ Српски Крстур (2:0), „Тромеђа“ Мајдан (7:2) и „Славија“ Банатско Аранђелово (6:0). Једино је на дербију са екипом „Обилића“ из Кнежевца Остојићево успело да се избори само за нерешен резултат (1:1).

Тренер „Слоге“ Драган Мијић више је него задовољан овим резултатом. „Вредан рад и труд играча су се исплатили и веома сам поносан на њих“, изјавио је он и истакао и занимљив податак да је чак 17 „Слогиних“ играча постигло голове ове сезоне. Остојићево је у јесењем делу такмичења постигло 66 голова, а примило само 11. „Сада нам свима следи заслужени одмор и уживање у празницима, а са тренинзима ћемо опет почети крајем јануара“, рекао је Мијић.

Поред „Слоге“, у Потиској лиги такмиче се и екипа „Тисе“ из Падеја која је овај део такмичења завршила на петој позицији на табели и екипа „Јадран“ из Санада која се налази на десетом месту.

И. Кермес

Рукометашице „Слоге“ победнице на турниру у Кањижи

РК „Слога“ из Остојићева је на турниру у Кањижи који је одржан у недељу, 17. новембра освојио прво место. Поред „Слоге“ и домаћина РК „Кањиже“, на такмичењу су учествовали и клубови „Обилић“ из Новог Кнежевца и „Сента“ из Сенте.

Турнир је игран по принципу свака екипа са сваком, а располажене Остојићевчанке успеле су да се изборе за победе у три утакмице и пехар најбоље екипе на турниру. Друго место припало је играчицама из Кнежевца, треће Сенћанкама, а последње екипи домаћина.

Осим што су освојиле ово признање, играчица „Слоге“ Ивана Милановић добила је и признање за најбољег стрелца на турниру. Ову титулу млада играчица заслужила је одличном игром и великим бројем истрчаних контри. Тренер „Слоге“ Биљана Шевић изузетно је задовољна успехом и похвалила је игру свих играчица, јер су се, како каже, скоро све подједнако ангажовале и бориле на одиграним утакмицама.

„Цела екипа играла је на завидном нивоу, можда бих посебно похвалила и Јасмину Грбин која је преузела титулу капитена ове подмлађене екипе и показала велику пожртвованост на терену“, додала је Биљана.

Рукометни клуб ће због временских услова полако наставити са тренинзима у школској сали, а како је одлучено да ове године паузирају са лигашким такмичењем, екипа ће повећати број учешћа на околним турнирима, као и број пријатељских утакмица.

И. Кермес

Остојићевчанке са пехаром за прво место на турниру

Ивана Милановић са признањем за најбољег голгетера на утакмици

A Tisza labdarúgó csapata a Tisza menti liga 4. helyét osztja

A padéi Tisza labdarúgó csapata az őszi idényben 26 pontot szerzett, ezzel a Tisza menti ligában a negyedik-ötödik helyet osztja a horgosi Horgos 1911 csapatával. Az együttes nyolc mérkőzést nyert meg, két döntetlen és négy veszített meccs mellett. A 14., utolsó őszi fordulóban a Padén lejátszott Tisza-Pótisje (Kanizsa) mérkőzés döntött a harmadik helyről. Az eredmény 2:2 lett. A hazaiak góljait Aleksandar Ignjin és Bús Krisztofer szereztek.

A 13. fordulóban a padéiak Oromon a helyi Šampion ellen Danijel Nenadov góljával 1:0-ra nyertek, a 12. fordulóban viszont Padén kaptak a Horgos 1911-től 1:2 arányban, pedig az első félidőt Boris Đukić góljával még a hazaiak nyerték.

Árok Attila, az FK Tisza edzője elégedett az elért eredménnyel.

– Ez a liga most nagyon erős, ha ehhez hozzávesszük, hogy három kitűnő játékosunk elhagyta a klubot, akkor ez a helyezés jelentős siker – mondta az edző.

Gulyás Tünde, a klub elnöke is elégedett az elért eredménnyel, és a játékosok hozzáállásával is.

– Szeretném megköszönni a játékosoknak, edzőknek a lelkes munkát, és a klub minden támogatójának az önzetlen segítséget – mondta az elnök.

A Tisza vezetősége, az edző és a játékosok is sikeres tavaszi folytatást remélnek.

D. Grbin

ФК „Тиса“ дели 4. место у Потиској лиги

Екипа ФК „Тиса“ из Падеја у јесењем делу сезоне освојила је 26 бодова и тиме завршила на 5. месту, деливши 4. место са екипом „Хоргош 1911“ из Хоргоша у Потиској лиги. Екипа је полусезону завршила са осам победа, две нерешене и четири изгубљене утакмице. У последњем, 14. колу, јесењег дела првенства одиграна је утакмица у Падеју између ФК „Тисе“ и ФК „Потисја“ из Кањиже, која је одлучивала о трећем месту. Резултат је на крају био нерешен 2:2. Голове за домаћу екипу постигли су Александар Игњин и Кристофер Буш. Утакмица 13. кола одиграна је у Орому између ФК „Тисе“ и тамошње екипе ФК „Шампион“. Голем Данијела Ненадова остварен је резултат 1:0. ФК „Тиса“ кући је донела три бода. У 12. колу ФК „Тиса“ је угостила екипу „Хоргош 1911“ из Хоргоша и изгубила резултатом 1:2, иако је у првом полувремену домаћа екипа повела голом Бориса Ђукића. Тренер ФК „Тиса“ Арок Атила задовољан је резултатом екипе и освојеним 5. местом у Потиској лиги. – Лига у којој се ФК „Тиса“ такмичи ове сезоне је најјача до сада, а морамо узети у обзир и чињеницу да је екипа остала без три стандардна и одлична првотимца, па је овај успех већи и много значајнији – рекао је тренер. Председница ФК „Тиса“ Гуљаш Тинде такође је задовољна пласманом клуба, а пре свега играчима који су својим залагањем, борбеношћу и пожртвованошћу допринели резултату. – Желим да се захвалим за труд свим играчима и тренерима, као и свима који су пружили подршку клубу – рекла је председница. У наставку такмичења, у пролећном делу првенства, управа клуба, тренер и играчи надају се још бољем пласману.

Д. Грбин

A padéi Tisza labdarúgó csapata

Екипа ФК „Тиса“ из Падеја

Успешна година УСР „Тиса 130“ из Санада

Поводом успешно завршене сезоне Удружења спортских риболоваца „Тиса 130“ из Санада уприличена је скромна свечаност у просторијама култура Владана у Санаду. Свечаности су присуствовали сви заслужни људи за несметани рад овог удружења, око 35 званица као и 20 малишана риболоваца. У уводној речи, коју су водила два члана управног одбора УСР, са поносом је истакнута успешно реализована акција односно пројекат „Обала Тисе Санад“, са око близу 15 часова рада тешких машина, са преко 300 сати волонтерског рада и утрошених око 300.000 динара. За похвалу је и организовање неколико мањих акција, као помоћ Месној заједници Санад на постављању ветрозаштитне оgrade на депонији. Као највећи успех овог удружења и нешто чиме се највише поносе јесте „Школица пецања“ са двадесеторо уписаних малишана, која су током 2013. године учествовала на седам такмичења са остварена 42 појединачна наступа. Иако неискусни у пецању, успели су да освоје шест медаља, од којих једну златну, једну сребрну и четири бронзане. Присутним гостима заслужним за рад „Школице пецања“ уручене су захвалнице и то председнику општине Балаж Ференцу, његовом заменику Зорану Јованов, посланику скупштине АПВ Предрагу Мијићу, директору Културно-образовног центра Кормањош Ласлу, председнику МЗ Санад Небојши Вукчевићу (оправдано одсутном), заменику Ружици Стојановић, председнику МЗ Чока Моројко Јожефу, вођама „фишинг“ тима из Сајана Теркељ Игору и Милану Ковачев, власнику Риболовачке радње „Акротикс“ из Сенте Фехер Золтану као и домаћину Владану Суботину. Изнети су планови, како овог удружења тако и „Школице пецања“ за наредну 2014. годину. Малишанима су подељене захвалнице и риболовачки штапови као награде за успешно завршену сезону. До краја свечаности се нових десет малишана уписало у „Школицу пецања“, а упис нових чланова траје до краја 2013. године.

Д. Кнежевић

Јубилеј Шаховског клуба „Чока“

Шаховски клуб „Чока“ је 24. новембра прославио 50-годишњицу постојања. Јурчак Андраш, секретар клуба је и данас активан руководицац.

Клуб слави 50 година постојања. То је велики успех за једно цивилно удружење. Ко је заслужан за оснивање и опстанак клуба?

– Оснивачи клуба су Драган Илијашев, Чедомир Штеванчев и Владимир Петровић. Највеће заслуге припадају Драгану Илијашеву који је од самог почетка, па до своје смрти био секретар клуба. Могли бисмо набрајати још многа имена, јер 50 година је ипак дуг период. Многи су допринели, још и данас доприносе популаризацији шаха као спорта у Чоки и околним насељима.

Који период бисте навели као најуспешнији што се тиче такмичења клуба?

– Клуб је на врхунцу био између 1968. и 1981. године када су такмичари клуба остваривали најбоље резултате. У Чоки је први пут 1968. године организовано шаховско такмичење „Јо Пajtás“, од тада једино војвођанско првенство ученика основних школа, појединачно и тимско. У оквиру овог периода је организовано девет међународних такмичења, а сам клуб се нашао у Првој војвођанској лиги.

Колико нам је познато управо ти покушаваш да мотивишеш омладину да у слободно време игра шах. Како?

– Почетком 2000. године смо организовали четири међународна омладинска такмичења са просечно 100 такмичара. Од недавно, већ четврту годину, организујемо школска такмичења, а најбољи се такмиче на општинском турниру. Деца данас највише времена посвећују рачунарима и интернету. Малобројни се одлучују да у слободно време играју шах. Приметио сам да изгубљен меч не мотивише младе да уче на грешкама и напредују, већ их чини пасивним. Теже се носе са проблемима. Упркос томе се трудим, колико је то у мојој могућности, да што више популаризујем шах у нашој општини. Сматрам да толико дугујем клубу.

Колико често тренирате? Ко се бави децом?

– Са децом се срећемо два пута недељно у клубу. Лично се трудим да заинтересованима пренесем знање и љубав према шаху. У Остојићеву се већ три године са децом баве педагози Драгољуб Радишић и Милан Вучковић. Неки од њих су и чланови удружења, клуб подржава њихова такмичења.

Какви су планови клуба за будућност?

– У наредном периоду најважнији циљ нам је откриће и неговање подмлатка.

Како је прослављен 50. годишњи јубилеј? Ко је заслужан за организацију?

– Организовали смо јубиларно „рапид такмичење“, на којем је учествовало 48 такмичара из околних насеља. Дошли су шахисти из Сенте, Аде, Остојићева, Кањиже, Новог Кнежевца, Торњоша, Горњег Брега и Чоке. Прво место сам ја освојио. Посебну награду општине Чока за омладинце је добио Стефан Грбин из Остојићева. До краја године нам је у плану организација сусрета некадашњих и садашњих такмичара клуба. Захваљујемо се локалном Културно-образовном центру и директору Корманош Ласлу који је много учинио да бисмо славили у одговарајућим условима. Такође, захваљујемо се Покрајинском секретаријату за омладину и спорт на подршци путем конкурса и предузећу „Дукарељи“ на специјалним наградама.

Диенеш Бригита

Fennállásának ötvenedik évfordulóját ünnepelte a csókai Proleter Sakk-klub ez év november 24-én. Jurcsák András, a klub titkára a mai napig aktív és lelkes vezetője az egyesületnek.

– Az egyesület 50 éves múltja tekint vissza. Nagy szó ez egy civil szerveződések esetében. Kinek köszönhető a klub megalapítása és fennmaradása?

– A sakk-klub alapítói Dragan Ilijašev, Čedomir Števančev és Vladimir Petrović voltak. A klub legtöbbet Dragan Ilijaševnek köszönhet, aki a kezdetektől haláláig a klub titkára volt. Természetesen még nagyon sok nevet megemlíthetnék, hiszen 50 év hosszú idő. Sokan tettek és tesznek még ma is, hogy a sakk népszerű és közkedvelt sport legyen Csókán és a környező településeken.

– Melyik időszak volt a legeredményesebb, ami a versenyeket illeti a klub életében?

– Fénykorát a klub 1968–1981 között élte. Ekkor érték el a legjobb eredményeket a versenyzők. 1968-ban szervezték meg először Csókán a Jó Pajtás sakkversenyt, amely azóta is a vajdasági általános iskolák egyedülnek számító egyéni és csapatbajnoksága. Kilenc nemzetközi versenyt rendezett a klub ebben az időszakban, a csapat pedig az első vajdasági ligában szerepelt.

– Úgy tudom, a fiatalokat te próbálsz motiválni, hogy szabadidejükben sakkozzanak. Hogyan?

– A 2000-es évek elején négy nemzetközi ifjúsági versenyt szerveztünk, átlagban 100 résztvevővel. Újabban immár negyedik éve, hogy iskolai versenyeket rendezünk, majd a legjobbaknak községi megmérettetést. A mai világban a számítógép és az internet nagymértékben lefoglalja a gyerekeket. Kevesen szánják rá magukat, hogy önszorgalomból, szabadidejükben sakkozzanak. Gyakran tapasztalom, hogy a vereség nem arra motiválja őket, hogy a hibákból okulva előre lépjenek, hanem inkább passzívvá válnak. Nehezebben tudnak megbirkózni a problémákkal. Ennek ellenére lehetőségeimhez mérten igyekszem népszerűsíteni a sakkozást Csóka községben. Úgy érzem, hogy tartozom ennyivel az egyesületnek.

– Milyen gyakran tartotok edzéseket? Ki foglalkozik ezeken a délutánokon a gyerekekkel?

– Heti két alkalommal találkozunk a klubban a gyerekekkel. Jómagam igyekszem az érdeklődőknek átadni a tudásomat, és megszerettetni velük a sakkot. Tiszaszentmiklóson immár harmadik éve Radišić Dragoljub és Vučković Milan pedagógusok foglalkoznak a tanulókkal. A tiszaszentmiklósiak közül néhányan tagjai az egyesületünknek, és az ő versenyzetetésüket is a csókai klub támogatja.

– Milyen jövőbeli tervei vannak a klubnak?

– Az elkövetkező időszakban legfontosabb célunk az utánpótlás felfedezése és isztapolása.

– Hogyan ünnepeltétek az 50 éves évfordulót? Kik illet köszönet a szervezésért?

– Jubiláris rapid sakkversenyt szerveztünk, ahol a környező településekről 48 játékos vett részt. A sakkozók Zentáról, Adáról, Tiszaszentmiklósról, Magyarkanisáról, Törökkanisáról, Tornyosról, Felsőhegyről és Csókáról érkeztek. A verseny első helyezettje én lettem. Csóka község legeredményesebb ifjúsági versenyzője különdíjat pedig a tiszaszentmiklósi Grbin Stefan kapta. Tervezzük, hogy az év végéig még egy összejevetelt szervezünk a klub egykori és mostani játékosainak. Köszö-

nettel tartozunk a helybeli Művelődési és Oktatási Központnak és igazgatójának Kormányos Lászlónak, aki nagyon sokat tett azért, hogy megfelelő körülmények között ünnepelhessünk. Továbbá a Tartományi Ifjúsági és Sport Titkárságnak, akik pályázati úton támogattak bennünket és a Dukareli vállalkozásnak a biztosított különdíjakért.

Dienes Brigitta

Szeretettelben kiteljesedő
karácsonyt,
eredményekben gazdag
új évet kíván
minden olvasójának
a Csókai Krónika

Срећне новогодишње
и божићне празнике,
пуно љубави
и мудрих одлука
свим читаоцима жели
Чоканска Хроника